

Protokół Nr 6.2024
z posiedzenia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
w dniu 27 lutego 2024 roku.

Posiedzeniu Kolegium, które odbyło się w siedzibie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie, przewodniczyła Pani Bożena Zych – Zastępca Prezesa Izby.

W posiedzeniu wzięło udział 22 członków Kolegium Izby (quorum), uczestniczyli także Radca Prawny Izby, Naczelnik Wydziału Analiz oraz Naczelnik Wydziału Kontroli.

Ponadto przy badaniu nadzorczym aktów, jednostki samorządu terytorialnego reprezentowali:

Powiat Żyrardowski:

- P. Krzysztof Dziwisz – Starosta Powiatu;
- P. Bożena Kot – Skarbnik;
- P. Klaudiusz Stusiński – Przewodniczący Rady Powiatu;
- P. Grzegorz Fertak – Adwokat.

Gmina Czerwin:

- P. Grzegorz Długokęcki – Wójt Gminy;
- P. Krzysztof Tyszka – Przewodniczący Rady Gminy.

Miasto Kobyłka:

- P. Konrad Kostrzewa – Przewodniczący Rady Miasta.

Gmina Orońsko:

- P. Henryk Nosowski – Wójt Gminy;
- P. Diana Czubak - Skarbnik;
- P. Sylwester Różycki - Przewodniczący Rady Gminy.

Lista obecności członków Kolegium Izby stanowi **załącznik Nr 1** do protokołu.

Lista obecności przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

Ad 1. Przyjęcie porządku obrad; protokołu Nr 5.2024 z dnia 14 lutego 2024 r.;

- ✓ Proponowany porządek obrad przyjęto jednogłośnie, stanowi on **załącznik Nr 3** do protokołu.
- ✓ Protokół Nr 5.2024 z posiedzenia Kolegium w dniu 14 lutego 2024 r. przyjęto jednogłośnie.

Ad 2. Sprawy dotyczące właściwości organu nadzoru (art. 19 i art. 65 § 1 k.p.a.);

W stosunku do zgłoszonych 18 uchwał i 1 zarządzenia, Kolegium Izby jednogłośnie uznało właściwość rzeczową organu nadzoru ogólnego – Wojewody Mazowieckiego.

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.121.2024)

Elektroniczny wykaz 19 przekazanych dokumentów znajduje się w e-Nadzorze.

Ad 3. Badanie uchwał na 2024 rok: a) w sprawie WPF, b) budżetowych (art. 11 ust. 1 pkt 2 i pkt 7 ustawy o r.i.o.);

- a) Zbadano **10** aktów w sprawie WPF; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego do **7** aktów;

Uchwała Nr XCI/466/2024 Rady Gminy Wierzbica z dnia 29 stycznia 2024 r w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2030; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Zgłoszono zastrzeżenia do poniższych uchwał:

Uchwała Nr LXI/323/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Żyrardowskiego.

W § 3 Statutu Powiatu Żyrardowskiego wskazano, iż ustawowy skład Rady Powiatu Żyrardowskiego wynosi 19 radnych. W dniu 9 lutego 2024 r. członek Zarządu Powiatu Żyrardowskiego Pan Stanisław Nalej przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie (drogą elektroniczną) m.in. projekt protokołu Nr LXI/23 z Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego rozpoczętej w dniu 20 grudnia 2023 r. i zakończonej w dniu 30 stycznia 2024 r. w siedzibie Zespołu Szkół Nr 1 w Żyrardowie wraz z wynikami

głosowania oraz listę obecności z Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. Z ww. materiałów oraz z transmisji z sesji dostępnej na stronie https://esesja.tv/transmisje_z_obrad/1027/starostwo-powiatowe-w-zyrardowie.htm jak również z wyniku głosowania dostępnego w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wynika, że w dniu 30 stycznia 2024 r. podczas głosowania nad przedmiotową uchwałą obecnych było 9 radnych (10 radnych było nieobecnych). W dniu 21 lutego 2024 r. do organu nadzoru wpłynęło oświadczenie Pana Roberta Janiszewskiego Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu Żyrardowskiego, w którym oświadczył, że dnia 30 stycznia 2024 r. prowadził obrady wznowionej LXI sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego. W oświadczeniu Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego stwierdził, cyt. „(...) na wyłożonej liście obecności 10 radnych wstawiło przy swoich nazwiskach kreski jako stwierdzenie, że są nieobecni. Pomimo zaznaczonej nieobecności przed oficjalnym wznowieniem obrad część „nieobecnych” radnych przychodziła na sale obrad, składano wnioski o zwołanie sesji nadzwyczajnej, fotografowano się, a w czasie trwania obrad sesji przysłuchiwano się obradom. W czasie trwania obrad sesji a w szczególności podczas podejmowania uchwał o przyjęciu wieloletniego planu finansowego WPF i budżetu na rok 2024 na sali przebywał co najmniej 1 radny z grupy osób, które oznaczyły się w liście obecności jako nieobecne, co spowodowało, że uchwały te podjęte zostały przy obecności co najmniej 10 radnych”.

Kolegium Izby zauważyło, iż fakt obecności 10 radnych nie został odnotowany w protokole z sesji oraz w wynikach głosowania. Dodatkowo należy zauważyć, iż Wiceprzewodniczący nie wskazał z imienia i nazwiska, który radny był obecny w trakcie głosowania, co jest obligatoryjnym elementem głosowania tzw. zasada jawności głosowania.

Zgodnie z § 12 ust. 4 pkt 1 Statutu Powiatu Żyrardowskiego, Przewodniczący po otwarciu sesji stwierdza na podstawie listy obecności prawomocność obrad. W tym miejscu należy wskazać, iż Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego Pan Robert Janiszewski, po wznowieniu obrad w dniu 30 stycznia 2024 r., stwierdził, cyt. „(...) w posiedzeniu uczestniczy 9 Radnych, co wobec ustawowego składu Rady, nie stanowi quorum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji”. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, uchwały rady powiatu zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. Głosowania jawne na sesjach rady – zgodnie z art. 13 ust. 1a ww. ustawy - odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych. Przestrzeganie wszystkich zasad wynikających z tego przepisu jest warunkiem ważności podjętej uchwały. Wśród tych reguł wymienić należy: wymóg istnienia określonego quorum, zasada głosowania jawnego oraz podejmowanie rozstrzygnięć zwykłą większością głosów.

Organ nadzoru po dokonaniu analizy dostępnych w BIP Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wyników głosowania oraz na podstawie dokumentów przesłanych przez członka Zarządu dotyczących przeprowadzenia obrad Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego w dniu 30 stycznia 2024 r. (projektu protokołu) jak i nagrania z sesji stwierdził, iż uchwała Nr LXI/323/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Żyrardowskiego nie została podjęta przez Radę Powiatu Żyrardowskiego z uwagi na fakt, iż w czasie głosowania nad przedmiotową uchwałą nie było połowy ustawowego składu Rady Powiatu Żyrardowskiego, czyli wymaganego quorum. Na ustawowy skład Rady Powiatu Żyrardowskiego, tj. 19 członków, obecnych było 9 radnych. Z przesłanego do organu nadzoru przez członka Zarządu Powiatu Żyrardowskiego głosowania wygenerowanego w systemie eSesja oraz dostępnego w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wynika, iż: 9 głosów było „za” przyjęciem uchwały, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”, 0 „brak głosów”, 10 „nieobecnych”.

Wyjaśnienia przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium zostały opisane przy uchwale Nr LXI/324/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. Uchwała Budżetowa na rok 2024.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr LXI/323/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Żyrardowskiego, z powodu istotnego naruszenia art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.124.2024)**

Uchwała Nr LIX/6/24 Rady Gminy Czerwin z dnia 30 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwin.

W tym samym dniu, co badana uchwała, tj. 30 stycznia 2024 r., została podjęta również uchwała Nr LIX/7/24 Rady Gminy Czerwin z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czerwin na 2024 rok. Uwzględniając dane zawarte w załączniku nr 1 do badanej uchwały oraz w uchwale w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czerwin na 2024 rok, stwierdzono niezgodność pomiędzy przedmiotowymi uchwałami w zakresie wydatków bieżących. W załączniku nr 1 do badanej uchwały w poz. 9.3. „Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy” wykazano kwotę 190.968,20 zł. Z budżetu Gminy Czerwin na 2024 rok wynika, że na wydatki z tego tytułu zaplanowano kwotę 15.428,12 zł (różnica 175.540,08 zł). W załączniku nr 1 do badanej uchwały w poz. 9.3.1 „Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy” wykazano kwotę 190.968,20 zł. Z budżetu Gminy Czerwin na 2024 rok wynika, że na wydatki z tego tytułu zaplanowano kwotę 15.428,12 zł (różnica 175.540,08 zł). W załączniku Nr 3 do badanej uchwały w wydatkach bieżących - wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w poz.1.1.1.1 ujęto przedsięwzięcie pn. „Mazowsze bez smogu – Poprawa mikroklimatu poprzez zmniejszenie emisji CO2” z okresem realizacji 2023-2028, w tym limit wydatków w 2024 r. - 175.540,08 zł, 2025 r. – 167.909,14 zł, 2026 r. – 206.269,95zł, 2027 r. – 216.456,75 zł, 2028 r. – 227.661,45 zł. W budżecie Gminy Czerwin na 2024 rok nie planowano w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” paragrafu 205 po stronie dochodów bieżących i wydatków bieżących z czwartą cyfrą paragrafu „7” lub „9”. W związku z powyższym wydatki na przedmiotowe przedsięwzięcie nie powinny być zaplanowane w załączniku Nr 3 oraz w załączniku nr 1 do badanej uchwały w poz. 9.3 i poz. 9.3.1 w roku 2024, jak również w latach 2025 – 2028.

W przedłożonym przez Wójta Gminy wyjaśnieniu z dnia 22.02.2024 r. w zakresie nieprawidłowości wynikających z załącznika Nr 3 do badanej uchwały wskazano, cyt. „W Wieloletniej Prognozie Finansowej błędnie zaplanowano Przedsięwzięcie „Mazowsze bez smogu” z wydatkami bieżącymi w latach 2024-2028. Do dnia dzisiejszego nie podpisano jeszcze umowy o dofinansowanie. Po podpisaniu umowy dochody i wydatki dotyczące tego przedsięwzięcia zostaną wprowadzone do budżetu i do wieloletniej prognozy finansowej gminy”.

W związku z powyższym Kolegium Izby zwróciło się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium z następującymi pytaniami:

Przyjęto wzrost podatku od nieruchomości w związku z planowanym uruchomieniem kopalni, czy w roku 2024 będą już uruchomione i czy będzie naliczony podatek?

Wójt Gminy oświadczył, że kopalnie będą uruchomione pod koniec roku 2024, a w roku 2025 będzie można je opodatkować.

Czy Gmina w roku 2025 jest w stanie zagwarantować wydatki na obligatoryjne zadania Gminy?

Wójt Gminy potwierdził, że obligatoryjne zadania Gminy nie są zagrożone.

Czy uda się utrzymać koszty obsługi długu na założonym poziomie w sytuacji gdy dług planowany wzrasta drastycznie?

Wójt Gminy wyjaśnił, że koszty obsługi długu będą dostosowywane do aktualnej wysokości zadłużenia. Koszty obsługi długu zostały zaplanowane na podstawie zawartych umów.

Z ustaleń Kolegium Izby wynika, iż wydatki na obsługę długu wykazane w poz. 2.1.1 załącznika Nr 1 do uchwały Nr LIX/6/24 Rady Gminy Czerwin z dnia 30 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwin wzrosły o kwotę 2.586.203,60 zł w porównaniu do wykazanych w uchwale Nr LVII/54/23 Rady Gminy Czerwin z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czerwin.

W ocenie Kolegium Izby niezachowanie - w badanej uchwale - zgodności wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej oraz budżecie roku 2024, istotnie narusza przepis art. 229 ustawy o finansach publicznych. Kolegium Izby stoi na stanowisku, że wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być ze sobą zgodne w zakresie nie mniejszym niż wskazany w art. 229 ustawy o finansach publicznych. Zwrot „co najmniej” oznacza, iż

w pozostałym zakresie dane nie mogą być ze sobą sprzeczne. Zatem w ocenie organu nadzoru przepis ten wymaga pełnej zgodności planowanych kwot pomiędzy wieloletnią prognozą finansową i budżetem jednostki samorządu terytorialnego.

Dodatkowo Kolegium Izby zwróciło uwagę na niespójność pomiędzy nazwą przedsięwzięcia ujętego w załączniku Nr 3 do badanej uchwały w poz. 1.3.2.2 pn. „Budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Czerwinie”, a nazwą zadania inwestycyjnego ujętego w uchwale budżetowej pn. „Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Czerwinie” (załącznik Nr 3 pn. „Plan wydatków inwestycyjnych w 2024 roku). W ocenie Kolegium Izby nazwy zadań inwestycyjnych ujęte w wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej jak i w budżecie gminy powinny być ze sobą zgodne również w zakresie nazwy zadań/przedsięwzięć.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr LIX/6/24 Rady Gminy Czerwin z dnia 30 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czerwin, z powodu istotnego naruszenia art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.127.2024)**

Uchwała Nr LXXXI/394/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2024-2040.

W załączniku nr 2 do badanej uchwały, stanowiącym „Wykaz przedsięwzięć do WPF” Rada Gminy Orońsko w pozycji 1.3.2.2. „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu” ustaliła okres realizacji przedsięwzięcia na lata 2024-2026. Limit wydatków wskazany został tylko na 2025 oraz 2026 rok, na 2024 rok nie ustalono limitu wydatków.

Kolegium Izby stwierdziło, że w tym samym dniu, co badana uchwała, tj. 25 stycznia 2024 r. Rada Gminy Orońsko podjęła uchwałę Nr LXXXI/395/2024 Rady Gminy w Orońsku z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024. W Tabeli Nr 3 do uchwały Nr LXXXI/395/2024 pn. „Plan wydatków majątkowych realizowanych w roku 2024” Rada Gminy Orońsko wprowadziła do budżetu zadanie inwestycyjne pn. „Budowa jednokondygnacyjnego nowego budynku przedszkola wraz ze żłobkiem przy ul. Spółdzielczej 3 oraz rozbiórka istniejącego budynku SKR” (dz. 801 „Oświata i wychowanie” rozdz. 80104 „Przedszkola” w kwocie 100.000,00 zł).

Referentka zwróciła się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium o odniesienie się do ww. rozbieżności.

Skarbnik Gminy Orońsko wyjaśniła, że zadanie ujęte w WPF pn. „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu” zostało pozostawione z zamiarem wystąpienia z wnioskiem o zmianę Polskiego Ładu na budowę nowego przedszkola i żłobka, po to by środki pozostały w budżecie i żeby były widoczne. Środki te obecnie są pozostawione z Polskiego Ładu na rozbudowę i adaptację. Pani Skarbnik dodała, że ww. rozbieżność dotycząca roku 2024 wynika z niedopatrzania, przy wszystkich zmianach jakie zostały wprowadzone do uchwały budżetowej oraz WPF powinien być to rok 2025.

Z wyjaśnień udzielonych przez przedstawicieli jednostki uczestniczących na posiedzeniu Kolegium w dniu 27 lutego 2024 r. wynika, że ww. wydatek inwestycyjny zaplanowany w 2024 roku wiąże się ściśle z zadaniem ujętym w wykazie przedsięwzięć pod pozycją 1.3.2.2. i okresem realizacji 2024-2026, mimo odmiennej nazwy. Kolegium Izby stwierdziło rozbieżność nazwy dotyczącego ww. wydatku pomiędzy wieloletnią prognozą finansową a uchwałą budżetową oraz brak ujęcia zadania pn. „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu” w budżecie 2024 roku, przy jednoczesnym określeniu okresu jego realizacji również w tym roku i limitu wydatków na 2024 r. w kwocie 0 zł w załączniku nr 2 „ Wykaz przedsięwzięć do WPF”, co istotnie narusza art. 226 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 w związku z art. 229 ustawy o finansach publicznych. Kolegium Izby stoi na stanowisku, że wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być ze sobą zgodne w obszarze nie mniejszym niż wskazany w art. 229 ustawy o finansach publicznych. Przy podejmowaniu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej organ stanowiący powinien przestrzegać powołanych wyżej przepisów ustawy o finansach publicznych, aby treść wieloletniej prognozy finansowej była skorelowana z danymi budżetu.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LXXXI/394/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2024-2040, tj. załącznika nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” w zakresie przedsięwzięcia ujętego w pozycji 1.3.2.2. „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu”, z powodu istotnego naruszenia art. 226 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.150.2024)**

b) Zbadano **11** aktów w sprawie budżetu; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego do **9** aktów.

Uchwałą **Nr 4.97.2024** z dnia 30 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwałę **Nr LVII/317/2023 Rady Gminy Wierzbno** z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wierzbno na 2024 rok.

W wyniku podjęcia przez Radę Gminy Wierzbno uchwały Nr LVIII/327/2024 w dniu 14 lutego 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Wierzbno na 2024 rok, wskazane przez Kolegium nieprawidłowości zawarte w uchwale Nr LVII/317/2023 Rady Gminy Wierzbno z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wierzbno na 2024 rok zostały wyeliminowane.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby jednogłośnie umorzyło postępowanie nadzorcze wszczęte w dniu 30 stycznia 2024 r. przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwałą Nr 4.97.2024 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr LVII/317/2023 Rady Gminy Wierzbno z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wierzbno na 2024 rok. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.122.2024)**

Uchwałą **Nr 4.100.2024** z dnia 30 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wszczęło postępowanie nadzorcze o uznanie za nieważną w części uchwały **Nr XLII/291/23 Rady Gminy Nur** z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Nur na 2024 rok, wskazując nieprawidłowość i naruszone przepisy prawa. Jednocześnie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wskazało sposób i termin usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości. W dniu 19 lutego 2024 r. Rada Gminy Nur podjęła uchwałę Nr XLIII/295/24 w sprawie zmian budżetu Gminy na 2024 rok, którą w zakresie zgodnym z dyspozycją uchwały Kolegium Izby w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego, usunęła wskazaną nieprawidłowość.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby jednogłośnie umorzyło postępowanie nadzorcze wszczęte w dniu 30 stycznia 2024 r. przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwałą Nr 4.100.2024 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego o uznanie za nieważną w części uchwały Nr XLII/291/23 Rady Gminy Nur z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Nur na 2024 rok. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.123.2024)**

Uchwała Nr LIX/7/24 Rady Gminy Czerwin z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czerwin na 2024 rok.

Kolegium Izby zwróciło się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu z następującymi pytaniami:

Na podstawie jakich dokumentów zaplanowano dochody majątkowe w 2024 roku oraz odniesienie się do zaplanowanych dochodów z podatku od nieruchomości w 2024 roku, w związku ze wzrostem o kwotę 603 000 zł.

Wójt Gminy poinformował, iż w tej sprawie złożył wyjaśnienia do Izby na piśmie oraz dodatkowo wyjaśnił, że podstawą planowania dochodów majątkowych są podpisane umowy i promesy inwestycyjne, do części są to podpisane umowy, wstępne promesy, promesy, a do części tylko zapowiedzi podpisania umów lub umowy podpisane już po uchwaleniu budżetu. Pan Wójt odniósł się do poniższych dochodów majątkowych zaplanowanych w roku 2024:

- rozdział 80101 paragraf 6330 dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa w ramach zadania „Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy szkole podstawowej w Piskach” Program Olimpia w kwocie 2 699 999 zł – co do którego umowa została podpisana przez Gminę Czerwin

i wysłana do Ministerstwa Sportu. Warunkiem podpisania umowy ze strony Ministerstwa Sportu jest przekazanie uchwały budżetowej, co Gmina Czerwin dopełniła.

- rozdział 92109 paragraf 6300 dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych do zadania „Adaptacja budynku OSP Czerwin na potrzeby prowadzenia działalności społecznej, kulturalnej i edukacyjnej w miejscowości Czerwin” w kwocie 2 100 000 zł – został złożony wniosek do Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju”, oczekiwanie ze strony Województwa było takie, żeby Gmina Czerwin przed rozpatrzeniem wniosku na Zarządzie Województwa wprowadziła to zadanie do budżetu jako potwierdzenie woli realizacji tego zadania już na etapie jego powstania. Umowa jeszcze nie jest podpisana.

- rozdział 92120 paragraf 6090 Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 - środki w ramach programu ochrony zabytków 1 000 000 zł - po stronie wydatków zaplanowane jako dotacje dla dwóch parafii na terenie Gminy Czerwin na prace konserwatorskie w budynkach sakralnych. Połowa tej kwoty obecnie jest na etapie promesy wstępnej, a druga połowa na etapie promesy tzw. właściwej.

Następnie Wójt Gminy odniósł się do kwestii zaplanowanych dochodów z podatku od nieruchomości w 2024 roku, gdzie plan oparty był głównie na zwiększeniu podatku od nieruchomości z tytułu budowli od osób prawnych z oczekiwaniem na planowane przystąpienie do użytkowania w linii 400 kV. Deklaracja na rok 2024 jeszcze nie wpłynęła do urzędu, a co za tym idzie wzrost wartości budowli nie został udokumentowany. Planując dochody na rok przyszły jest rzeczą normalną zakładanie określonych kwot nie mając deklaracji, ani informacji z tego tytułu. Gmina liczy na zwiększający się dochód z ciągle przybywających z roku na rok farm fotowoltaicznych.

Przewodniczący Rady Gminy Czerwin poinformował, że Rada Gminy przychyliła się do propozycji Pana Wójta, który planuje wszystkie działania dla dobra Gminy.

W momencie nieuzyskania zaplanowanych dochodów, jakie źródło finansowania planowanego deficytu Gmina wykorzysta?

Wójt Gminy odpowiedział, że źródłem finansowania będą kredyty i pożyczki.

Jakie alternatywne źródło finansowania planowanego deficytu ma Gmina?

Wójt Gminy wyjaśnił, że ciężko budować alternatywne źródło finansowania przy każdej sytuacji, gdzie Gmina liczy na wielomilionowe dotacje.

Czy ze sprawozdań wynikają wolne środki, nadwyżka z lat ubiegłych czy nieruchomości do sprzedaży – tytuły bezzwrotne - jako zabezpieczenie planowanego deficytu?

Wójt Gminy poinformował, że Gmina posiada nieruchomości, które potencjalnie może sprzedać.

Czy Pan Wójt wdrożył audyt wewnętrzny?

Wójt Gminy potwierdził, że od zeszłego roku zatrudniony jest audytor z firmy zewnętrznej.

Po wysłuchaniu wyjaśnień przedstawicieli jednostki, Kolegium Izby jednogłośnie nie znalazło podstaw do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego.

Zgłoszono zastrzeżenia do poniższych uchwał:

Uchwała Nr LXI/324/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. Uchwała Budżetowa na rok 2024.

Ustawowy skład Rady Powiatu Żyrardowskiego wynosi 19 radnych (§ 3 Statutu Powiatu Żyrardowskiego). W dniu 9 lutego 2024 r. członek Zarządu Powiatu Żyrardowskiego Pan Stanisław Nalej przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie (drogą elektroniczną) m.in. projekt protokołu Nr LXI/23 z Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego rozpoczętej w dniu 20 grudnia 2023 r. i zakończonej w dniu 30 stycznia 2024 r. w siedzibie Zespołu Szkół Nr 1 w Żyrardowie wraz z wynikami głosowania oraz listę obecności z Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. Z ww. materiałów oraz z transmisji z sesji dostępnej na stronie https://esesja.tv/transmisje_z_obrad/1027/starostwo-powiatowe-w-zyrardowie.htm jak również z wyniku głosowania dostępnego w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wynika, że w dniu 30 stycznia 2024 r. podczas głosowania nad przedmiotową uchwałą obecnych było 9 radnych (10 radnych było nieobecnych).

Kolegium Izby zwróciło się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium o odniesienie się do kwestii quorum przy podejmowaniu uchwały budżetowej oraz uchwały w sprawie WPF.

Starosta Powiatu Żyrardowskiego poinformował, iż w dniu rozpoczęcia Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego tj. w dniu 20 grudnia 2023 r. jak i w dniu kontynuacji Sesji tj. w dniu 30 stycznia 2024 r., byli wszyscy radni. Podczas kontynuacji Sesji, tj. 30 stycznia 2024 r. na liście obecności podpisało się 9 radnych, pozostałych 10 radnych postawiło kreskę przy swoim nazwisku. Radni, którzy nie podpisali się na liście obecności w dniu 30 stycznia 2024 r., przebywali w pomieszczeniu obok Sali obrad, a w trakcie obrad przychodzili na salę i robili sobie kawę. Starosta powiedział, że jeden z 10 nieobecnych radnych poinformował, że radni którzy przebywają w pomieszczeniu obok nie będą uczestniczyli w głosowaniu i oznajmili, że „są nieobecni”. Starosta zwrócił się do Dyrektora Wydziału Organizacyjnego o zaznaczenie na liście obecności radnych, którzy nie podpisali się, ale w trakcie obrad przychodzili na salę obrad. Pan Mecenas obecny na posiedzeniu Kolegium uczestniczył w obu sesjach Rady Powiatu Żyrardowskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego potwierdził stan faktyczny, który przedstawił Pan Starosta. Dodał, iż wznowione obrady Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego w dn. 30 stycznia 2024 r. prowadził Pan Robert Janiszewski – Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego. Pan Przewodniczący poinformował, że w czasie trwania obrad Sesji, a w szczególności podczas podejmowania uchwał o przyjęciu WPF i budżetu na rok 2024, na Sali obrad przebywał co najmniej 1 radny z grupy osób, które oznaczone były na liście obecności jako „nieobecne”.

Pani Skarbnik przychyliła się do wypowiedzi Pana Starosty oraz Pana Przewodniczącego Rady Powiatu, potwierdzając iż osoby „nieobecne” były obecne w czasie Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego.

Pan Mecenas wyjaśnił, że problem który jest analizowany dotyczy wykładni art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym oraz potwierdził, iż zgadza się z wypowiedziami przedmówców jak i oświadczeniami, które zostały złożone do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie. Pan Mecenas dodał, że nagrania z Sesji nie pokazują rzeczywistego stanu jaki był podczas obrad, ponieważ kamera obejmuje pierwszy rząd osób siedzących na widowni, nie obejmowała swoim ujęciem ani drzwi wejściowych, ani tego co się działo z tyłu, gdzie było kilka rzędów osób siedzących i miejsce w którym przebywali radni tzw. „nieobecni”. Pan Mecenas podkreślił, że w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok NSA we Wrocławiu z dnia 18 września 1990 r. SA/Wr 849/90) obecność radnego nie jest immanentnie związana z samy faktem głosowania, jego obecność fizyczna decyduje o istnieniu quorum, a nie to czy wykonuje swoje obowiązki radnego poprzez uczestniczenie w głosowaniach, dyskusji itp.

Kolegium Izby zwróciło się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium z następującymi pytaniami:

Czy przed głosowaniem uchwały budżetowej oraz uchwały w sprawie WPF Przewodniczący Rady Powiatu, bądź któryś z radnych złożył wniosek formalny o sprawdzenie quorum? Czy zostało stwierdzone, że jest quorum?

Przewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego poinformował, że w trakcie głosowania nad ww. uchwałami quorum nie zostało policzone przez Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu prowadzącego obrady, ani przez żadnego radnego.

Ilu radnych głosowało nad uchwałą budżetową oraz uchwałą w sprawie WPF?

Przewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego odpowiedział, iż za ww. uchwałami głosowało 9 radnych.

Czy jest zapis na nośniku bądź w innej formie, że radni będący jednocześnie tzw. „nieobecni” własnoręcznie wykreślali się z listy obecności, co potwierdzałoby zmianę stanu osobowego podczas obrad Sesji?

Pan Starosta wyjaśnił, że jedynym zapisem są zaznaczenia (kropki, kreski) na liście obecności przy rubryce z podpisem, których dokonał Pan Dyrektor Wydziału Organizacyjnego, w celu weryfikacji radnych którzy, nie złożyli podpisu na liście obecności, ale byli obecni podczas Sesji Rady Powiatu.

Przewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego uzupełnił, że jeden z radnych nagrywał prawdopodobnie listę obecności z wykreślonymi podpisami radnych, natomiast dostępu do nagrań nie posiada.

Czy na dokumencie urzędowym była taka adnotacja?

Pan Starosta odpowiedział, że jedyną adnotacją są zaznaczenia (kropki, kreski) na liście obecności przy rubryce z podpisem, których dokonał Pan Dyrektor Wydziału Organizacyjnego.

Ilu radnych uczestniczyło w Komisji Budżetowej, którzy później nie brali udziału w głosowaniu?

Pani Skarbnik która uczestniczyła w tej Komisji odpowiedziała, że udział w niej wzięli wszyscy członkowie Komisji Budżetu jak również pozostali członkowie Rady, nieobecni byli tylko dwaj członkowie Rady.

Kolegium Izby zauważyło, iż fakt obecności 10 radnych nie został odnotowany w protokole z sesji oraz w wynikach głosowania. Dodatkowo należy zauważyć, iż Wiceprzewodniczący nie wskazał z imienia i nazwiska, który radny był obecny w trakcie głosowania, co jest obligatoryjnym elementem głosowania tzw. zasada jawności głosowania. Zgodnie z § 12 ust. 4 pkt 1 Statutu Powiatu Żyrardowskiego, Przewodniczący po otwarciu sesji stwierdza na podstawie listy obecności prawomocność obrad. W tym miejscu należy wskazać, iż Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Żyrardowskiego Pan Robert Janiszewski, po wznowieniu obrad w dniu 30 stycznia 2024 r., stwierdził, cyt. „(...) w posiedzeniu uczestniczy 9 Radnych, co wobec ustawowego składu Rady, nie stanowi quorum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji”. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, uchwały rady powiatu zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. Głosowania jawne na sesjach rady – zgodnie z art. 13 ust. 1a ww. ustawy - odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych. Przestrzeganie wszystkich zasad wynikających z tego przepisu jest warunkiem ważności podjętej uchwały. Wśród tych reguł wymienić należy: wymóg istnienia określonego kworum, zasada głosowania jawnego oraz podejmowanie rozstrzygnięć zwykłą większością głosów.

Organ nadzoru po dokonaniu analizy dostępnych w BIP Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wyników głosowania oraz na podstawie dokumentów przesłanych przez członka Zarządu dotyczących przeprowadzenia obrad Sesji Rady Powiatu Żyrardowskiego w dniu 30 stycznia 2024 r. (projektu protokołu) jak i nagrania z sesji stwierdził, iż uchwała budżetowa Nr LXI/324/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. na rok 2024 nie została podjęta przez Radę Powiatu Żyrardowskiego z uwagi na fakt, iż w czasie głosowania nad przedmiotową uchwałą nie było połowy ustawowego składu Rady Powiatu Żyrardowskiego, czyli wymaganego kworum. Na ustawowy skład Rady Powiatu Żyrardowskiego, tj. 19 członków, obecnych było 9 radnych. Niezbędne do uznania głosowania za prawidłowe jest podejmowanie uchwał w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, czyli kworum.

Z przesłanego przez członka Zarządu Powiatu Żyrardowskiego do organu nadzoru głosowania wygenerowanego w systemie eSesja oraz dostępnego w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Żyrardowie wynika, iż: 9 głosów było „za” przyjęciem uchwały, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”, 0 „brak głosów”, 10 „nieobecnych”. Organ nadzoru zaznacza, iż w judykaturze za istotne naruszenie prawa uznaje się: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy prawnej do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, naruszenia procedury podjęcia uchwały. I ta ostatnia wymieniona przesłanka, w ocenie Kolegium Izby znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały budżetowej Nr LXI/324/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. na rok 2024, z powodu istotnego naruszenia art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.125.2024)**

Uchwała Nr LXXXI/395/2024 Rady Gminy w Orońsku z dnia 25 stycznia 2024 r. Uchwała budżetowa na rok 2024.

Badaną uchwałą Rada Gminy w Orońsku wprowadziła do budżetu zadanie inwestycyjne pn. „Budowa jednokondygnacyjnego nowego budynku przedszkola wraz ze żłobkiem przy ul. Spółdzielczej 3 oraz rozbiórka istniejącego budynku SKR” (Tabela Nr 2 oraz Tabela Nr 3 w dz. 801 „Oświata i wychowanie” rozdz. 80104 „Przedszkola” w kwocie 100.000,00 zł). Jednocześnie w załączniku nr 2 do uchwały Nr LXXXI/394/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2024-2040, stanowiącym „Wykaz przedsięwzięć do WPF”, w pozycji

1.3.2.2. wprowadzono zadanie pn. „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu” oraz ustalono okres realizacji przedsięwzięcia na lata 2024-2026. Limit wydatków wykazano w roku 2025 oraz w roku 2026. Dla roku 2024 nie ustalono limitu wydatków.

Referentka zwróciła się do przedstawicieli jednostki obecnych na posiedzeniu Kolegium o odniesienie się do ww. rozbieżności.

Wójt Gminy Orońsko poinformował, że w związku z ww. rozbieżnościami zwrócił się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie (znak pisma AOK.3021.1.2024 z dnia 9 lutego 2024 r.) o wyeliminowanie zmian, które zostały wprowadzone w nieprawidłowy sposób. Dokonano m.in. zmiany nazwy zadania z „Adaptacja i rozbudowa budynku przy ul. Spółdzielczej 3 (dawny budynek SKR) na potrzeby przedszkola samorządowego i żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu” na „Budowa jednokondygnacyjnego nowego budynku przedszkola wraz ze żłobkiem przy ul. Spółdzielczej 3 oraz rozbiórka istniejącego budynku SKR”, nie dając Wójtowi prawa do realizowania zadania z wykorzystaniem istniejącego budynku tylko nakazano budowę nowego decydując, że budynek ma być jednokondygnacyjny. Gmina Orońsko posiada opinię budowlaną, że budynek spełnia wszelkie wymogi aby urządzić w nim przedszkole i żłobek. Gmina otrzymała również na ten cel dotację.

Przewodniczący Rady Gminy Orońsko odniósł się do ww. rozbieżności wyjaśniając, że w procesie procedowania uchwały budżetowej nie widzi ze swojej strony naruszeń. Poinformował również, że wnioski wszystkich Komisji wypowiedziały się jednoznacznie, co do rozbiórki obiektu i zainwestowania w nowy obiekt, a Komisja właściwa sprecyzowała ostateczną nazwę zadania.

Skarbnik Gminy Orońsko uzupełniła, że zadanie pn. „Budowa jednokondygnacyjnego nowego budynku przedszkola wraz ze żłobkiem przy ul. Spółdzielczej 3 oraz rozbiórka istniejącego budynku SKR” jest w budżecie, natomiast na tę chwilę w WPF jest pod inną nazwą.

Z wyjaśnień udzielonych przez przedstawicieli jednostki uczestniczących w posiedzeniu Kolegium wynika, że ww. wydatek inwestycyjny zaplanowany w 2024 roku wiąże się ściśle z zadaniem ujętym w wykazie przedsięwzięć pod pozycją 1.3.2.2. i okresem realizacji 2024-2026, mimo odmiennej nazwy. Dlatego też zachodzi konieczność ujednoczenia nazewnictwa dotyczącego ww. wydatku pomiędzy uchwałą budżetową a wieloletnią prognozą finansową oraz wskazania tej samej kwoty dotyczącej wydatków w uchwale budżetowej i wieloletniej prognozie finansowej. Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, uchwała budżetowa określa m.in. łączną kwotę planowanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych, natomiast zgodnie z art. 226 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia nazwę i cel, okres realizacji i limity wydatków w poszczególnych latach. Zdaniem Kolegium Izby powyższe zapisy wskazują, że nie może być rozbieżności w nazwie, okresie realizacji oraz limitach przedsięwzięć wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej i planem wydatków dla inwestycji ujętych w uchwale budżetowej w danym roku budżetowym, jako że wartości przyjęte w uchwale budżetowej powinny korelować z wartościami ujętymi w wieloletniej prognozie finansowej. Zaplanowanie przez Radę Gminy w Orońsku wydatków dotyczących ww. zadania inwestycyjnego w budżecie 2024 roku, bez jednoczesnego powiązania go z wykazem przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej, doprowadziło do niespójności Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko z budżetem Gminy Orońsko na 2024 rok, co istotnie narusza art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby jednogłośnie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną w części uchwały Nr LXXXI/395/2024 Rady Gminy w Orońsku z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024, tj. w zakresie wydatków budżetu ujętych w Tabeli Nr 2 oraz w Tabeli Nr 3 w dz. 801 „Oświata i wychowanie” rozdz. 80104 „Przedszkola” w kwocie 100.000,00 zł, w zakresie zadania pn. „Budowa jednokondygnacyjnego nowego budynku przedszkola wraz ze żłobkiem przy ul. Spółdzielczej 3 oraz rozbiórka istniejącego budynku SKR”, z powodu rozbieżności nazwy oraz kwoty zaplanowanej na powyższe zadanie z limitem wydatków ustalonych na rok 2024 w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Orońsko na lata 2024-2040, stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały Nr LXXXI/394/2024 Rady Gminy Orońsko z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2024-2040, co istotnie narusza art. 212 ust. 1 pkt 2 i art. 226 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz wstrzymało wykonanie badanej uchwały w zakresie wydatku, o którym mowa w ust. 1. (**Uchwała Kolegium Izby Nr 6.151.2024**)

Ad 4. Badanie uchwał/zarządzeń zmieniających WPF (art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o r.i.o.);

Zbadano **134** akty; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego do **132** aktów.

Uchwała Nr XLVI/556/2024 Rady Gminy Długosiodło z dnia 29 stycznia 2024 roku w sprawie zmiany Uchwały nr XLV/549/2023 Rady Gminy Długosiodło z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Długosiodło na lata 2024-2038; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Uchwała Nr LXII.590.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2024-2032; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Zgłoszono zastrzeżenia do poniższych uchwał:

Uchwała Nr 1499/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piaseczno na lata 2024-2037.

W dniu 6 lutego 2024 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie została doręczona uchwała Nr 1500/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. Wobec ww. uchwały Kolegium Izby podjęło uchwałę Nr 6.134.2024 z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w sprawie uznania jej za nieważną w związku z uchwałą Nr 5.117.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr 1498/LXXIX/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. (podjętą w związku z uchwałą Nr 5.116.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Piaseczno na rok 2024, tj. załącznika nr 2 pn. „Wydatki Gminy Piaseczno na 2024 rok” w zakresie określającym wydatki budżetu w dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90008 „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 430 „Zakup usług pozostałych” w wysokości 125.000,00 zł na zadanie bieżące pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom”, z powodu istotnego naruszenia art. 44 ust. 2 oraz art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także braku podstawy prawnej do jej podjęcia we wskazanej części i w sprawie ustalenia budżetu).

W uchwale Nr 6.134.2024 Kolegium Izby wyznaczyło Gminie Piaseczno termin do naprawy we własnym zakresie do dnia 21 marca 2024 r. Z uwagi na podjęte działania nadzorcze w powyższym zakresie zmianie uległa wysokość deficytu i związanych z nim kwot przychodów, stąd też należy stwierdzić, że wieloletnia prognoza finansowa, określona badaną uchwałą, jest nierealistyczna, co istotnie narusza art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 229 ustawy o finansach publicznych, wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Uwzględniając orzeczenie, przez Kolegium Izby, nieważności wydatku w kwocie 125.000,00 zł na zadanie pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom” oraz biorąc pod uwagę budżet, który został ustalony przez Kolegium Izby, należy stwierdzić, że w badanej uchwale nie zostały spełnione wymogi wynikające z art. 229 ww. ustawy.

Należy podkreślić, iż jedną z zasad finansów publicznych wyrażoną w art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych jest to, że podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. Zapewnienie zgodności między uchwałą budżetową i uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jest gwarancją prawidłowo prowadzonej gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr 1499/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piaseczno na lata 2024-2037, w związku z uchwałą Nr 6.134.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr 1500/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r., z powodu istotnego naruszenia art. 226 ust. 1 i art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wezwało Radę Miejską w Piasecznie do naprawy we własnym zakresie nieprawidłowości określonych w § 1 ust. 1 uchwały w terminie do dnia 21 marca 2024 r., poprzez usunięcie wskazanego w nim wydatku. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.135.2024)**

Uchwała Nr LXXIII/546/2024 Rady Gminy Rzekuń z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2033.

W załączniku Nr 1 do badanej uchwały zaplanowano w roku 2024 w poz. 4.2. nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych w kwocie 2.648.144,62 zł, z tego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu przeznaczono kwotę 1.566.144,62 zł. W poz. 4.3. zaplanowano wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.286.041,14 zł, które w całości przeznaczono na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Dane w powyższym zakresie są spójne z odpowiednimi wartościami przyjętymi w uchwale budżetowej. W dniu 22.02.2024 r. wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie poprzez system Besti@ sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku (korekta Nr 2).

Ze sprawozdania tego wynikają m.in. następujące dane:

- dochody ogółem wykonano w wysokości 55 414 557,97 zł na plan 66.282.112,15 zł,
- wydatki ogółem wykonano w wysokości 68 036 683,82 zł na plan 75.997.688,56 zł,
- przychody ogółem w wysokości 14 090 009,30 na plan 10.087.576,41 zł, z tego:
 - kredyty w wysokości 8.000.000,00 zł na plan 8.000.000,00 zł,
 - nadwyżka z lat ubiegłych w wysokości 3.250.253,90 zł na plan 533.862,15 zł,
 - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.553.714,26 zł na plan 1.553.714,26 zł,
 - wolne środki w wysokości 1.286.041,14 zł na plan 0,00 zł.
- rozchody ogółem w wysokości 372.000,00 zł na plan 372.000 zł z tytułu spłaty zobowiązań.

Zgodnie z przesłanym ww. sprawozdaniem Rb-NDS za IV kw. 2023 r. (po korekcie), jednostka posiada 1.095.883,45 zł bezzwrotnych środków, które będzie mogła wprowadzić do budżetu 2024 r., co wynika z następującego wyliczenia: Poz. A dochody wykonane ogółem minus poz. B wydatki wykonane ogółem plus poz. D1 przychody wykonane ogółem minus poz. D2 rozchody wykonane ogółem (55.414.557,97 zł - 68.036.683,82 zł + 14.090.009,30 zł - 372.000,00 zł) = 1.095.883,45 zł. Z analizy powyższych zapisów badanej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz danych zawartych w wymienionym sprawozdaniu Rb-NDS wynika, że jednostka nie posiada przychodów bezzwrotnych w wystarczającej wysokości do sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy Rzekuń na 2024 rok oraz do zbilansowania planu finansowego jednostki samorządu terytorialnego na ten rok budżetowy. Z powyższego wynika, że zaplanowane w prognozie 2024 roku przychody bezzwrotne z tytułu wolnych środków i nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w łącznej wysokości 3.934.185,76 zł przekraczają możliwości finansowe gminy.

Ustalając przychody w niewłaściwych kwotach, Rada Gminy Rzekuń istotnie naruszyła przepisy art. 226 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej sposób sfinansowania deficytu i przychody budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto nieprawidłowe ustalenie przychodów służących sfinansowaniu planowanego deficytu istotnie narusza art. 217 ust. 2 pkt 5 i 6 przywołanej ustawy.

Nadmienia się, że w zakresie powyższych nieprawidłowości Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2024 r. wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie

uznania za nieważną uchwały Nr LXXIII/547/2024 Rady Gminy Rzekuń z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Rzekuń na 2024 rok.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr LXXIII/546/2024 Rady Gminy Rzekuń z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2033, z powodu istotnego naruszenia art. 217 ust. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 226 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.145.2024)

Ad 5. Badanie uchwał/zarządzeń zmieniających uchwały budżetowe (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o r.i.o.);

Zbadano **397** aktów; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego do **393** aktów.

Zgłoszono zastrzeżenia do poniższych uchwał:

Uchwała Nr XLVI/557/2024 Rady Gminy Długosiodło z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLV/550/2023 Rady Gminy Długosiodło z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Długosiodło na 2024 rok.

Badaną uchwałą zmieniającą uchwałę budżetową na 2024 rok Rada Gminy Długosiodło ustanowiła:

- dochody w wysokości 55.587.821,00 zł,
- wydatki w wysokości 56.784.150,00 zł,
- przychody w wysokości 3.473.255,00 zł z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych,
- rozchody w wysokości 2.276.926,00 zł z tytułu spłaty pożyczek i kredytów oraz wykupu papierów wartościowych.

Zaplanowany deficyt budżetu wyniósł 1.196.329,00 zł.

W § 2 ust. 1 badanej uchwały Rad Gminy Długosiodło postanowiła, cyt. „Ustala się deficyt budżetu gminy w wysokości 1.196.329,00 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w kwocie 3.473.255,00 zł.”. Z powodów oczywistych powyższy zapis jest nieprawidłowy, ponieważ deficyt nie może być finansowany przychodami w wysokości wyższej niż wynika to z różnicy pomiędzy planowanymi dochodami a planowanymi wydatkami. W badanym przypadku prawidłowym zapisem byłby zapis o treści, np. „Ustala się deficyt budżetu gminy w wysokości 1.196.329,00 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z emisji obligacji”. Z konstrukcji badanego budżetu wynika, że zaplanowane przychody z emisji obligacji posłużą sfinansowaniu całego planowanego deficytu oraz spłacie zobowiązań z tytułu zaciągniętych uprzednio pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych papierów wartościowych. Ustalając finansowanie planowanego deficytu w nieprawidłowej wysokości, Rada Gminy Długosiodło istotnie naruszyła art. 211 ust. 1 oraz art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Ponadto nieprawidłowe ustalenie przychodów służących sfinansowaniu planowanego deficytu istotnie narusza przepisy art. 217 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy, które wskazują, jak może być finansowany deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W § 2 ust. 4 badanej uchwały Rada Gminy Długosiodło ustaliła, cyt. „limit zobowiązań z tytułu pożyczki długoterminowej na sfinansowanie planowanego deficytu w kwocie 3.473.255,00 zł.” Postanowienia powyższe są w dwójnasób niewłaściwe, ponieważ Gmina Długosiodło nie planuje przychodów z tytułu pożyczek, a wskazana kwota przewyższa planowany deficyt budżetu, co wykazano wyżej w treści niniejszego uzasadnienia. Nieprawidłowe określenie powyższego limitu narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 tej ustawy.

Kolegium Izby jednogłośnie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr XLVI/557/2024 Rady Gminy Długosiodło z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLV/550/2023 Rady Gminy Długosiodło z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Długosiodło na 2024 rok, z powodu wskazania niewłaściwych kwot przychodów finansujących planowany deficyt budżetu, czym istotnie naruszono art. 211 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 3 oraz art. 217 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz wskazało, że ww. uchwała – w zakresie § 2 ust. 4 - została wydana z naruszeniem prawa, tj. art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wezwało Radę Gminy

Długosiodło do naprawy we własnym zakresie nieprawidłowości określonych w § 1 ust. 1 niniejszej uchwały w terminie do dnia 18 marca 2024 r., poprzez zaplanowanie w uchwale budżetowej prawidłowej kwoty przychodów finansujących deficyt. (**Uchwała Kolegium Izby Nr 6.130.2024**)

Uchwała Nr LXII.589.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Mińsk Mazowiecki na 2024 rok.

W § 4 badanej uchwały Rada Gminy Mińsk Mazowiecki ustaliła, cyt. „Określa się deficyt budżetu w wysokości 10 602 808,57 zł, który zostanie sfinansowany z:

- a) nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 153 394,96 zł,
- b) wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1 732 001,19 zł,
- c) przychodów z zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym w kwocie 308 202,00 zł i kredytów na rynku krajowym w kwocie 8 409 210,42 zł.”.

Z Tabeli Nr 6 do badanej uchwały pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2024 r.” wynika, że Gmina Mińsk Mazowiecki nie posiada przychodów z nadwyżki z lat ubiegłych, natomiast posiada przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 63 236,13 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 90 158,83 zł, wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1 732 001,19 zł, z zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym w kwocie 308 202,00 zł oraz zaciągniętych kredytów na rynku krajowym w kwocie 14 629 645,00 zł. Ponadto z wyjaśnienia Wójta Gminy Mińsk Mazowiecki (pismo znak RF.3022.3.2024 z dnia 22 lutego 2024 r.) wynika, cyt. „...został popełniony błąd w zapisie w § 4 pkt a) Uchwały Nr LXII.589.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Mińsk Mazowiecki na 2024 rok w zakresie źródeł finansowania deficytu:

- jest zapis

- a) nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 153 394,96 zł,

- prawidłowy zapis powinien brzmieć

- a) niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt.8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 153 394,96 zł”.

Z przedstawionych powyżej źródeł finansowania planowanego deficytu wynika, że zostanie on w części sfinansowany z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 153 394,96 zł, mimo iż Gmina Mińsk Mazowiecki nie posiadała przychodów z nadwyżki z lat ubiegłych. Zatem Rada Gminy Mińsk Mazowiecki w § 4 pkt a) badanej uchwały wskazała niewłaściwe źródło przychodów finansujących planowany deficyt budżetu w kwocie 153 394,96 zł. Ustalając finansowanie planowanego deficytu z nadwyżki z lat ubiegłych, pomimo nie posiadania przychodów z tego tytułu, Rada Gminy Mińsk Mazowiecki istotnie naruszyła art. 211 ust. 1 oraz art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W § 10 ust. 2 i 3 badanej uchwały Rada Gminy Mińsk Mazowiecki ustaliła, cyt. „Ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w tym na: (...) 2. finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy w kwocie 8 717 412,42 zł; 3. spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 6 220 434,58 zł.”. Postanowienia powyższe są niewłaściwe, ponieważ Gmina Mińsk Mazowiecki nie planuje przychodów z tytułu emitowanych papierów wartościowych na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz nie planuje przychodów z tytułu emitowanych papierów wartościowych i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Kolegium Izby jednogłośnie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr LXII.589.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Mińsk Mazowiecki na 2024 rok, z powodu wskazania niewłaściwego źródła przychodów finansujących planowany deficyt budżetu, tj. nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 153 394,96 zł, czym istotnie naruszono art. 211 ust. 1 oraz art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz wskazało, że ww. uchwała - w zakresie § 10 ust. 2 i 3 - została wydana z naruszeniem prawa, tj. art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wezwało Radę Gminy Mińsk Mazowiecki do naprawy we własnym zakresie nieprawidłowości

określonych w § 1 ust. 1 niniejszej uchwały w terminie do dnia 21 marca 2024 r., poprzez zaplanowanie prawidłowych źródeł przychodów finansujących planowany deficyt budżetu.

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.132.2024)

Uchwała Nr 1500/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę ustaliło, że w załączniku nr 2 pn. „Wydatki Gminy Piaseczno na 2024 rok” w zakresie określającym wydatki budżetu w dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90008 „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 430 „Zakup usług pozostałych” ujęto wydatek bieżący w wysokości 125.000,00 zł pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom”.

W załączniku nr 2 do uchwały Nr 1499/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piaseczno na lata 2024-2037, stanowiącym „Wykaz wieloletnich przedsięwzięć Gminy Piaseczno” w pozycji 1.3.1.6 także zaplanowano przedsięwzięcie pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom” z limitem wydatków na 2024 rok w wysokości 125.000,00 zł.

Uchwałą Nr 4.93.2024 z dnia 30 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr 1498/LXXIX/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w związku z uchwałą Nr 2.55.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w sprawie uznania za nieważną w części uchwały Nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Piaseczno na rok 2024, tj. załącznika nr 2 pn. „Wydatki Gminy Piaseczno na 2024 rok” w zakresie określającym wydatki budżetu w dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90008 „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 430 „Zakup usług pozostałych” w wysokości 125.000,00 zł na zadanie bieżące pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom”, z powodu istotnego naruszenia art. 44 ust. 2 oraz art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także braku podstawy prawnej do jej podjęcia we wskazanej części.

W powyższych uchwałach Kolegium Izby wezwało Radę Miejską w Piasecznie do naprawy we własnym zakresie wyżej opisanej nieprawidłowości w terminie do dnia 12 lutego 2024 r., poprzez wyeliminowanie ww. wydatku. W wyznaczonym terminie do organu nadzoru nie wpłynęła uchwała Rady Miejskiej w Piasecznie naprawiająca wskazaną przez Kolegium Izby nieprawidłowość. Na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Kolegium Izby uchwałą Nr 5.116.2024 z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Piaseczno na rok 2024, podjęło rozstrzygnięcie nadzorcze polegające na unieważnieniu bezprawnego wydatku i ustaleniu budżetu Gminy Piaseczno na 2024 rok w części dotkniętej nieważnością. W związku z powyższym rozstrzygnięciem nadzorczym i faktem, że uchwała Nr 1498/LXXIX/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. także zawierała wydatki w kwocie 125.000,00 zł na zadanie pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom”, na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Kolegium Izby podjęło w dniu 14 lutego 2024 r. uchwałą Nr 5.117.2024 w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr 1498/LXXIX/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. polegające na unieważnieniu badanej uchwały w całości i ustaliło budżet Gminy Piaseczno. W wyniku orzeczenia nieważności ww. wydatku planowane wydatki budżetu Gminy Piaseczno na 2024 rok są mniejsze o kwotę 125.000,00 zł i wg stanu na dzień 29 grudnia 2023 r., tj. dzień podjęcia badanej uchwały, wynoszą 823.221.309,06 zł, skutkiem czego planowany deficyt budżetu w 2024 roku jest mniejszy o kwotę 125.000,00 zł i o tę samą kwotę mniejsze są przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych, w tym przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Piaseczno. Przy ustalaniu budżetu Kolegium Izby w uchwale Nr 5.117.2024 uwzględniło zwiększenie przychodów ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych

w kwocie 2.828.054,30 zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu przychodów ze sprzedaży innych papierów wartościowych w tej samej kwocie.

Kolegium Izby jednołóśnie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr 1500/LXXX/2024 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w związku z uchwałą Nr 5.117.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr 1498/LXXIX/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. (podjętą w związku z uchwałą Nr 5.116.2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 14 lutego 2024 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr 1464/LXXVIII/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Piaseczno na rok 2024, tj. załącznika nr 2 pn. „Wydatki Gminy Piaseczno na 2024 rok” w zakresie określającym wydatki budżetu w dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90008 „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 430 „Zakup usług pozostałych” w wysokości 125.000,00 zł na zadanie bieżące pn. „Ochrona przyrody – pomoc dzikim zwierzętom”, z powodu istotnego naruszenia art. 44 ust. 2 oraz art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także braku podstawy prawnej do jej podjęcia we wskazanej części i w sprawie ustalenia budżetu w części dotkniętej nieważnością). Kolegium Izby wstrzymało wykonanie badanej uchwały w zakresie wydatków, o których mowa w ust. 1. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wezwało Radę Miejską w Piasecznie do naprawy we własnym zakresie nieprawidłowości określonych w § 1 ust. 1 uchwały w terminie do dnia 21 marca 2024 r., poprzez usunięcie wskazanego w nim wydatku. **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.134.2024)**

Uchwała Nr LXXIII/547/2024 Rady Gminy Rzekuń z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Rzekuń na 2024 rok.

W § 3 badanej uchwały Rada Gminy Rzekuń ustaliła, cyt.

„1. Deficyt Gminy Rzekuń wynosi 10 852 185,76 zł i zostanie pokryty przez: przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 8 000 000,00 zł, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 1 286 041,14 zł, nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 1 566 144,62 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 3

2. Przychody Gminy Rzekuń wynoszą 11 934 185,76 zł. Składają się na nie: przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 8 000 000,00 zł, wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 1 286 041,14 zł, nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 2 648 144,62 zł.

3. Rozchody Gminy Rzekuń wynoszą 1 082 000,00 zł. Składają się na nie: spłaty otrzymanych krajowych pożyczek w kwocie 282 000,00 zł oraz kredytów w kwocie 800.000 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 3.”

Ww. kwoty przychodów i rozchodów zostały również ujęte w Załączniku Nr 3 do uchwały pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2024 roku” w tożsamych wartościach.

W dniu 22.02.2024 r. wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie poprzez system Besti@ sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku (korekta Nr 2).

Ze sprawozdania tego wynikają m.in. następujące dane:

- dochody ogółem wykonano w wysokości 55 414 557,97 zł na plan 66 282 112,15 zł,
- wydatki ogółem wykonano w wysokości 68 036 683,82 zł na plan 75 997 688,56 zł,
- przychody ogółem w wysokości 14 090 009,30 na plan 10 087 576,41 zł, z tego:
 - kredyty w wysokości 8 000 000,00 zł na plan 8 000 000,00 zł,
 - nadwyżka z lat ubiegłych w wysokości 3 250 253,90 zł na plan 533 862,15 zł,
 - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1 553 714,26 zł na plan 1 553 714,26 zł,
 - wolne środki w wysokości 1 286 041,14 zł na plan 0,00 zł.
- rozchody ogółem w wysokości 372.000,00 zł na plan 372.000 zł z tytułu spłaty zobowiązań.

Zgodnie z przesłanym ww. sprawozdaniem Rb-NDS za IV kw. 2023 r. (po korekcie), jednostka posiada 1 095 883,45 zł bezzwrotnych środków, które będzie mogła wprowadzić do budżetu 2024 r., co wynika z następującego wyliczenia:

Poz. A dochody wykonane ogółem minus poz. B wydatki wykonane ogółem plus poz. D1 przychody wykonane ogółem minus poz. D2 rozchody wykonane ogółem (55 414 557,97 zł - 68 036 683,82 zł + 14 090 009,30 zł - 372 000,00 zł) = 1 095 883,45 zł.

Z analizy powyższych zapisów badanej uchwały budżetowej oraz danych zawartych w wymienionym sprawozdaniu Rb-NDS wynika, że jednostka nie posiada przychodów bezzwrotnych w wystarczającej wysokości do sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy Rzekuń na 2024 rok oraz do zbilansowania planu finansowego jednostki samorządu terytorialnego na ten rok budżetowy. Z powyższego wynika, że zaplanowane w bieżącym budżecie przychody bezzwrotne z tytułu wolnych środków i nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w łącznej wysokości 3 934 185,76 zł przekraczają możliwości finansowe gminy.

Ustalając przychody w niewłaściwych kwotach, Rada Gminy Rzekuń istotnie naruszyła art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki oraz art. 212 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych. Nieprawidłowe ustalenie przychodów służących sfinansowaniu planowanego deficytu istotnie narusza z kolei art. 217 ust. 2 przywołanej ustawy.

Kolegium Izby jednogłośnie wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie uznania za nieważną uchwały Nr LXXIII/547/2024 Rady Gminy Rzekuń z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Rzekuń na 2024 rok, z powodu wskazania niewłaściwych kwot przychodów, w tym przychodów finansujących planowany deficyt budżetu, czym istotnie naruszono art. 211 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wezwało Radę Gminy Rzekuń do naprawy we własnym zakresie nieprawidłowości określonych w § 1 niniejszej uchwały w terminie do dnia 25 marca 2024 r., poprzez wskazanie w uchwale budżetowej prawidłowych kwot przychodów, w tym przychodów przeznaczonych do pokrycia planowanego deficytu budżetu.

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.144.2024)

Ad 6. Badanie innych uchwał/zarządzeń (art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o.);

Zbadano **150** aktów; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego do **135** aktów.

Uchwała Nr LV/414/2024 Rady Gminy i Miasta Przysucha z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie przyznania dotacji na roboty budowlane przy zabytku dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Wojciecha w Skrzyńsku; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Uchwała Nr 349/LIX/2024 Rady Miejskiej w Lubowidzu z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków została naprawiona przez jednostkę we własnym zakresie; jednogłośnie bez propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Zgłoszono zastrzeżenia do poniższych uchwał:

Uchwała Nr LXIV/928/2024 Rady Gminy Siedlce z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Siedlce.

Jako podstawę prawną podjęcia badanej uchwały Rada Gminy w Siedlcach wskazała m.in. art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie, z którego wynika, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu (a więc tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć). Za warunki i tryb finansowania w formie dotacji zadań własnych wynikających z art. 27 ustawy o sporcie należy uznać te wszystkie normy, które określają rodzaj zadań, na które dotacja może zostać udzielona, ciąg czynności czy sposób postępowania zmierzający do udzielenia dotacji oraz sposób przekazywania środków, a także wykaz zadań podlegających dofinansowaniu.

W § 4 ust. 4 badanej uchwały Rada Gminy Siedlce postanowiła, cyt. „W przypadku stwierdzenia uchybień formalno-prawnych lub innych wad wniosku, Wójt Gminy wzywa klub sportowy do ich

usunięcia lub uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od otrzymania wezwania do uzupełnienia wniosku. Wniosek, którego wad nie usunięto lub który nie został uzupełniony, pozostawia się bez rozpatrzenia.” Zawarcie w powyższym zapisie określenia „lub innych wad wniosku” powoduje, iż niniejsza regulacja jest nieprecyzyjna oraz niejasna, a także stwarza niedozwolony luz interpretacyjny. Mając na uwadze przepisy § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, posłużenie się przez Radę Gminy Siedlce sformułowaniem niedookreślonym jest niedopuszczalne. Zapisy uchwały powinny precyzyjnie określić jakie „inne wady wniosku” oprócz wad formalno-prawnych mogą mieć miejsce w związku ze złożeniem wniosku o dotację.

W § 5 ust. 2 badanej uchwały Rada Gminy Siedlce zobowiązała klub sportowy, któremu została udzielona dotacja celowa do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków finansowych otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Ww. postanowienia nie znajdują uzasadnienia w przepisie art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie jak i art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Nałożenie tych obowiązków na klub sportowy wykracza zatem poza delegację wymienionych przepisów. Obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej przez beneficjenta może wynikać jedynie z przepisów ustawowych. Takiego obowiązku nie nakłada ustawa o sporcie jak i ustawa o finansach publicznych. W związku z tym, nie może ich nakładać uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

W Załączniku Nr 1 do uchwały w części III. pn. „Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji przedsięwzięcia” Rada Gminy Siedlce zobowiązała wnioskodawcę do wskazania uwag, mających znaczenie przy ocenie wniosku natomiast w Załączniku Nr 2 do uchwały w części III. pn. „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania:” zobowiązano beneficjenta dotacji do wskazania uwag mających znaczenie przy ocenie realizacji budżetu.

Niniejsze regulacje są nieprecyzyjne i niejasne, gdyż nie określają z nazwy, jakie uwagi powinny być wyszczególnione, które mają znaczenie przy ocenie wniosku czy też realizacji budżetu zadania. Stwarza to niedozwolony luz interpretacyjny, w sytuacji, w której beneficjenci dotacji mieliby wątpliwość, co do wypełnienia tej części załączników. W ocenie Kolegium Izby wymienione postanowienia uchwały pozwalałyby także na nierówne traktowanie podmiotów ubiegających się o dotację, gdyż organ wykonawczy mógłby przyjąć różne kryteria oceny wniosku oraz realizacji zadania. Tak zredagowane zapisy stanowią naruszenie § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.

Zgodnie z § 6 badanej uchwały, cyt. „Klub sportowy, który otrzymał dotację, jest zobowiązany do sporządzania sprawozdania z wykorzystania dotacji w terminie 30 dni po upływie terminu, na który umowa została zawarta. Wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.”. W Załączniku Nr 2 do badanej uchwały pn. „SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA UDZIELONEJ DOTACJI CELOWEJ w okresie od..... do.....” w tabeli zamieszczonej w części II pn. „Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów [w zł]” oraz w części III pn. „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania” Rada Gminy Siedlce zamieściła kolumny o treści, cyt. „Bieżący okres sprawozdawczy - w przypadku sprawozdania końcowego - za okres realizacji zadania”, co sugeruje, że podmiot, który otrzymał dotację, będzie zobowiązany do złożenia więcej niż jednego sprawozdania. Tymczasem z uregulowania § 6 badanej uchwały wynika, że podmiot, który otrzymał dotację jest zobowiązany do przedłożenia sprawozdania w terminie 30 dni po upływie terminu, na który umowa została zawarta. Z powyższego nie wynika zatem jakkolwiek obowiązek sporządzenia sprawozdania częściowego. Zgodnie z delegacją art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych rada gminy w uchwale powinna w sposób wyczerpujący, niebudzący wątpliwości określić elementy sposobu rozliczania dotacji, gdyż jest to jej wyłączna kompetencja.

Rada Gminy Siedlce w części V Załącznika Nr 2 pn. „SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA UDZIELONEJ DOTACJI CELOWEJ w okresie od..... do.....” zobowiązała beneficjenta dotacji do wskazania dodatkowych informacji. Nie precyzując jakie dodatkowe informacje należy zamieścić w tej części sprawozdania. Stwarza to niedozwolony luz interpretacyjny, w sytuacji, w której beneficjenci dotacji mieliby wątpliwość, co do wypełnienia tej części sprawozdania z wydatkowania dotacji. Powyższe stanowi istotne naruszenie § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” oraz art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. W uchwale należało w sposób jednoznaczny wymienić z nazwy, jakie

dodatkowe informacje powinny znaleźć się w sprawozdaniu z wydatkowania dotacji przyznanej na wsparcie realizacji zadania z zakresu rozwoju sportu.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LXIV/928/2024 Rady Gminy Siedlce z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Siedlce, tj.

1) § 4 ust. 4 w zakresie wyrazów „lub innych wad wniosku”,

2) § 5 ust. 2,

3) Załącznika Nr 1 do uchwały pn. „WNIOSEK O UDZIELENIE DOTACJI CELOWEJ składany na podstawie uchwały Rady Gminy Siedlce w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Siedlce w okresie od.....do.....” części III. pn. „Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji przedsięwzięcia”; w zakresie wyrazów „Uwagi mające mieć znaczenie przy ocenie wniosku:”,

4) Załącznika Nr 2 do uchwały pn. „SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA UDZIELONEJ DOTACJI CELOWEJ w okresie od..... do.....” części III. pn. „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania” w zakresie wyrazów „Uwagi mające mieć znaczenie przy ocenie realizacji budżetu:”,

5) Załącznika Nr 2 do uchwały pn. „SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA UDZIELONEJ DOTACJI CELOWEJ w okresie od..... do.....” w zakresie kolumny pn. „Bieżący okres sprawozdawczy – w przypadku sprawozdania końcowego - za okres realizacji zadania” znajdującej się w tabeli zamieszczonej w części II pn. „Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów [w zł]” oraz w części III pn. „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania:”,

6) Załącznika Nr 2 uchwały pn. „SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA UDZIELONEJ DOTACJI CELOWEJ w okresie od..... do.....”. w zakresie Części V, z powodu istotnego naruszenia art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2023 r. poz. 2048) oraz art. 221 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), a także § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.128.2024)**

Uchwała Nr XCIII/483/2024 Rady Miejskiej w Jedlni-Letnisku z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Poszczególne zapisy badanej uchwały dotyczą kwestii udzielania dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W § 13 badanej uchwały Rada Miejska w Jedlni-Letnisku zastrzegła, cyt. „W sprawach udzielenia dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przyjętego uchwałą nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wraz z załącznikami oraz Regulamin Naboru Wniosków o dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków nie stosuje się Uchwały Nr XXVIII/168/2020 Rady Gminy Jedlnia-Letnisko z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Gminy Jedlnia-Letnisko .”

Analiza zapisów badanej uchwały wskazuje, iż została ona podjęta na potrzeby udzielenia dotacji finansowanej jedynie ze środków uzyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przyjętego uchwałą Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Kolegium Izby zauważyło, iż stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona dotacja przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Z wymienionych wyżej postanowień przedmiotowej uchwały wynika, że Rada Miejska w Jedlni-Letnisku w akcie prawa miejscowego, jakim jest niewątpliwie badana uchwała adresowana do nieograniczonego kręgu podmiotów, uregulowała zasady dotyczące udzielania dotacji na prace

konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane realizowane w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przyjętego uchwałą Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r., do czego nie posiadała delegacji ustawowej. Dodać należy, że przywołana wyżej uchwała Rady Ministrów nie daje podstawy do regulowania w odrębnym akcie prawa miejscowego zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane ze środków finansowych pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Kolegium Izby zauważyło, iż Rada Miejska w Jedlni-Letnisku podjęła już uchwałę na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdzie uregulowała ogólne zasady udzielania dotacji z budżetu gminy bez względu na to, czy będą one finansowane ze środków własnych gminy czy też z uzyskanego dofinansowania z innych źródeł. Jest to - pozostająca w obrocie prawnym - uchwała Nr XXVIII/168/2020 Rady Miejskiej w Jedlni-Letnisku z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Gminy Jedlnia-Letnisko. Podejmując zatem badaną uchwałę, wskazując dodatkowo finansowanie dotacji ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, Rada Miejska w Jedlni-Letnisku istotnie naruszyła art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i zachodzi konieczność wyeliminowania jej z obrotu prawnego.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr XCIII/483/2024 Rady Miejskiej w Jedlni-Letnisku z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.129.2024)

Uchwała Nr XLIII/335/2024 Rady Gminy Łyse z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Łyse.

Badana uchwała została podjęta przez Radę Gminy Łyse m.in. na podstawie przepisu kompetencyjnego wynikającego z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z postanowieniami § 1 badanej uchwały określa ona zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Łyse. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Woj. Mazowieckiego w dniu 31.01.2024 r., pod poz. 1452 i zgodnie z postanowieniami § 10 uchwały weszła w życie w dniu 15.02.2024 r.

W § 5 ust. 2 badanej uchwały zapisano, cyt. „W przypadku stwierdzenia, iż złożony wniosek jest niekompletny lub nie zostały dołączone wszystkie dokumenty określone w ust. 3, wzywa się wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od otrzymania wezwania przez wnioskodawcę.”. Odesłanie do ust. 3 wskazane w ww. przepisie jest nietrafione, ponieważ w tej jednostce redakcyjnej nie wymienia się dokumentów, które mają być załączone do wniosku. O tym, jakie dokumenty winny być dołączone do wniosku, przesądza treść wzoru wniosku o udzielenie dotacji, stanowiącego załącznik do badanej uchwały Rady Gminy Łyse. Powyższy zapis, zdaniem Kolegium Izby może budzić u potencjalnego beneficjenta dotacji wątpliwości, co do tego, jakie dokumenty winny być dołączone wraz z wnioskiem. Niewłaściwe sformułowanie kwestionowanego zapisu uchwały narusza w sposób istotny art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ponieważ zasady udzielania dotacji nie zostały określone przez organ stanowiący w sposób wystarczająco jasny, czytelny i przejrzysty.

Kolegium Izby wskazało, że zgodnie z § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, przepisy prawa miejscowego redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Brak tego doprecyzowania powoduje powstanie niedopuszczalnego luzu interpretacyjnego. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, badana uchwała stanowi akt prawa

miejscowego. Ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz adresowana jest do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr XLIII/335/2024 Rady Gminy Łyse z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na terenie Gminy Łyse, tj. § 5 ust. 2 w zakresie wyrazów „określone w ust. 3”, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) oraz § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.131.2024)

Uchwała Nr XI/51/2023 Rady Gminy Krasne z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

W Załączniku do badanej uchwały pn. „Wniosek” w części „KALKULACJA PRZEWIDYWANYCH KOSZTÓW REALIZACJI PRAC PRZY ZABYTKU ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:” w wierszu „Całkowity koszt brutto (w zł)” użyto wyrazu „brutto”. W ocenie Kolegium Izby postanowienie badanej uchwały w zakresie wyrazu „brutto” wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego udzielonego organowi stanowiącemu art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Nie wynika z niego bowiem upoważnienie do decydowania o sposobie i metodologii wyliczania kosztów pod względem podatkowym, a w tym m.in. wyliczania kosztu całkowitego z podatkiem VAT i tym samym określenia wysokości „brutto”. W świetle powyższego, użycie w Załączniku do przedmiotowej uchwały wyrazu „brutto”, stanowi istotne naruszenie art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr XI/51/2023 Rady Gminy Krasne z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, tj. Załącznika do uchwały w zakresie wyrazu „brutto”, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.133.2024)

Uchwała Nr LI/383/2023 Rady Gminy i Miasta Przysucha z dnia 29 września 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Zgodnie z regulacją zamieszczoną w § 1 badanej uchwały, cyt. „Dotacje celowe na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, usytuowanym na terenie gminy i miasta Przysucha mogą być udzielane z budżetu Gminy i Miasta Przysucha oraz w ramach dostępnych programów dotacyjnych”. Sformułowanie – w ramach dostępnych programów dotacyjnych - występuje ponadto w innych jednostkach redakcyjnych badanej uchwały, a mianowicie w § 4 ust. 1, § 4 ust. 4, § 4 ust. 5. W treści badanej uchwały występują zatem odniesienia do bliżej nieokreślonych dostępnych programów dotacyjnych. Kolegium Izby wskazało, że delegacja – zawarta w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - daje podstawę prawną radzie gminy do podjęcia uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto należy wskazać, iż ww. dotacje są dotacjami celowymi udzielanymi z budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego. Tymczasem w badanej uchwale jest mowa również o dofinansowaniu ze środków uzyskanych w ramach dostępnych programów dotacyjnych. Należy stwierdzić, iż nie znajduje uzasadnienia zapis § 4 ust. 4 badanej uchwały, w myśl którego przyznanie dotacji dla określonego podmiotu, cyt. „(...) nastąpi po otrzymaniu informacji dotyczącej sfinansowania zadania w ramach dostępnych programów dotacyjnych”.

W ocenie Kolegium Izby wymieniony przepis ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ani żaden inny obowiązujący przepis prawa, nie daje kompetencji organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia uchwały w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w ramach dostępnych programów dotacyjnych. Uchwała podejmowana na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy reguluje ogólne zasady udzielania dotacji z budżetu gminy, bez względu na to, czy będą one finansowane ze środków własnych gminy, czy też uzyskanego dofinansowania z innych źródeł. Podejmując badaną uchwałę, Rada Gminy i Miasta Przysucha działała bez podstawy prawnej, bowiem przepisy ustawy nie dają możliwości jej podjęcia. W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajdują zastosowanie przepisy § 134 pkt 1 oraz § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, zgodnie z którymi w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące sprawy z przekazanego upoważnienia zakresu. Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem. W związku z powyższym, w ocenie Kolegium Izby, należy stwierdzić nieważność tych regulacji badanej uchwały, w których ma miejsce odniesienie do „dostępnych programów dotacyjnych”. Przepisy ustawy nie dają możliwości podejmowania regulacji ich dotyczących. Postanowienia badanej uchwały w przytoczonym zakresie wykraczają poza upoważnienie ustawowe.

W § 7 ust. 3 badanej uchwały Rada Gminy i Miasta Przysucha zamieściła następującą regulację, cyt. „W przypadku stwierdzenia braków we wniosku wzywa się Wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie 7 dni”. W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis może rodzić problemy interpretacyjne. Rada Gminy i Miasta Przysucha nie może udzielić uprawnienia polegającego na żądaniu uzupełnienia braków, nie wskazując jednocześnie jakie to mogą być braki. Zdaniem Kolegium Izby brak doprecyzowania we wskazanym zakresie, mógłby doprowadzić do swobody działania komórki organizacyjnej urzędu w przypadku oceny i wyboru wniosku. Powyższe postanowienia badanej uchwały pozwalałyby na nierówne traktowanie podmiotów ubiegających się o dotację, stwarzając możliwość żądania dowolnych informacji i dokumentów od wnioskodawców. Ich niezłożenie i nieuzupełnienie skutkowałoby pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. Należy podkreślić, iż badana uchwała jest aktem prawa miejscowego zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zawiera ona bowiem przepisy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym skierowane do nieograniczonej liczby adresatów i obowiązujące na terenie całej gminy. Uchwała podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego powinna zawierać uregulowania określone tym upoważnieniem, a jej treść powinna być jasna i spójna.

Kolegium Izby zwróciło również uwagę, że badana uchwała z dnia 29 września 2023 r. została przedłożona Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie w dniu 6 lutego 2024 r., a więc z przekroczeniem ustawowego terminu. Kolegium Izby przypomniało, że zgodnie z przepisami art. 90 ustawy o samorządzie gminnym, wójt obowiązany jest do przedłożenia Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie, uchwał organu stanowiącego w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia.

Końcowo wskazać należy, iż w tytule uchwały oraz w § 1 tejże uchwały użyto wyrazu, cyt. „restauracyjne”, podczas gdy z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wynika, że są to prace restauratorskie. W pozostałej części uchwały, tj. § 4 ust. 2 i ust. 3 występują właściwe zapisy.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LI/383/2023 Rady Gminy i Miasta Przysucha z dnia 29 września 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, tj.

- 1) § 1 w zakresie wyrazów „oraz w ramach dostępnych programów dotacyjnych”,
- 2) § 4 ust. 1 w zakresie wyrazów „lub środków uzyskanych w ramach dofinansowania uzyskanego w ramach dostępnych programów dotacyjnych”,
- 3) § 4 ust. 4,
- 4) § 4 ust. 5 w zakresie wyrazów „oraz w ramach dostępnych programów dotacyjnych”,
- 5) § 7 ust. 3,

z powodu istotnego naruszenia art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) oraz § 6, § 134 pkt 1 i § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.136.2024)

Uchwała Nr 482/LXX/2024 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Miasta Gostynina na zadanie służące ochronie powietrza, polegające na wymianie źródła ogrzewania na przyjazne środowisku.

W § 3 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska w Gostyninie postanowiła, cyt. „Do ubiegania się o dotację uprawnione są podmioty, o których mowa w § 1, które posiadają tytuł prawny w postaci prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości lub odrębnej własności lokalu, położonej na terenie Gminy Miasta Gostynina, na której ma być realizowane zadanie”. Następnie we wniosku o udzielenie dotacji celowej stanowiącym Załącznik Nr 1 do regulaminu w części „1. Lokalizacja zadania planowanego do zrealizowania w roku” Rada Miejska w Gostyninie określiła, cyt. „Tytuł prawny do nieruchomości (własność, współwłasność, użytkowanie wieczyste)” oraz w części „Załączniki do wniosku (właściwe zaznaczyć):” wskazała, cyt. „□ Dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości (prawo własności lub użytkowania wieczystego) w celu realizacji inwestycji” oraz „□ Oświadczenie właściciela nieruchomości o posiadaniu kotła niespełniającego normy PN-EN 303-5:2012 (Załącznik Nr 3 do Regulaminu)”. Z kolei w Załączniku Nr 3 do regulaminu pn. „Oświadczenie właściciela* nieruchomości o posiadaniu kotła niespełniającego normy PN –EN 303-5:2012” Rada Miejska w Gostyninie ustaliła, cyt. „(imię i nazwisko właściciela nieruchomości)” dalej cyt. „(...) oświadczam, że na nieruchomości, której jestem właścicielem/współwłaścicielem/użytkownikiem wieczystym, położonej na działce (...)” następnie wskazała, cyt. „(podpis właściciela*nieruchomości)” oraz cyt. „*dotyczy także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych”.

Zgodnie z art. 3 pkt 41 ustawy Prawo ochrony środowiska, przez tytuł prawny należy rozumieć prawo własności, użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, ograniczone prawo rzeczowe albo stosunek zobowiązaniowy. W ocenie Kolegium Izby, warunkując możliwość ubiegania się o dotację od posiadania prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości lub odrębnej własności lokalu, Rada Miejska w Gostyninie wykluczyła z możliwości otrzymania dofinansowania, podmioty legitymujące się innym tytułem prawnym do nieruchomości lub odrębnej własności lokalu niż prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego. Zdaniem Kolegium Izby ograniczenie realizacji przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska tylko do podmiotów będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości lub odrębnej własności lokalu, na której ma zostać zrealizowane zadanie służące ochronie powietrza, prowadzi do faktycznego ograniczenia kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji.

Wobec powyższego postanowienia zawarte w § 3 Załącznika do badanej uchwały w zakresie wyrazów „w postaci prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego”, Załączniku Nr 1 do regulaminu w części „1. Lokalizacja zadania planowanego do zrealizowania w roku” w zakresie wyrazów „(własność, współwłasność, użytkowanie wieczyste)” oraz w części „Załączniki do wniosku (właściwe zaznaczyć):” w zakresie wyrazów „(prawo własności lub użytkowania wieczystego)” i „właściciela nieruchomości” oraz w tytule Załącznika Nr 3 do regulaminu w zakresie wyrazów „właściciela* nieruchomości” a także w treści ww. Załącznika w zakresie wyrazów „właściciela nieruchomości”, „której jestem właścicielem/współwłaścicielem/użytkownikiem wieczystym”, „właściciela*nieruchomości”, oraz „*dotyczy także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych” zawężające przedmioty podlegające dofinansowaniu, prowadzą w istocie do ograniczenia kręgu podmiotów, wskazanego w art. 403 ust. 4 ustawy - Prawo ochrony środowiska, które mogłyby z dotacji skorzystać. Zgodnie z art. 43 ustawy o finansach publicznych, prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych przysługuje ogółowi podmiotów, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

W § 5 ust. 3 pkt 6 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska w Gostyninie ustaliła, że do wniosku o udzielenie dotacji należy dołączyć, cyt. „zaświadczenie albo oświadczenie, o którym mowa w § 8 ust. 7 niniejszego Regulaminu” natomiast w ww. § 8 ust. 7 uchwaliła, że podmiot ubiegający się o pomoc de minimis lub o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy oprócz wszystkich

zaświadczeń i oświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie także, cyt. „informacji określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawionych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r., Nr 53, poz. 311 z późn. zm.) albo rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r., Nr 121, poz. 810)”.

Dalej w § 8 ust. 7 pkt 1 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska w Gostyninie wskazała, iż podmiot ubiegający się o pomoc de minimis lub o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie zobowiązany jest do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy, cyt. „wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w ciągu 3 minionych lat licząc od dnia, w którym pomoc de minimis była udzielona, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie”. Tymczasem w Załączniku Nr 1 do regulaminu w części „Załączniki do wniosku (właściwe zaznaczyć):” Rada Miejska w Gostyninie zawarła zapis o treści, cyt. „□ Zaświadczenie/ zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie (...)”. Powyższe rozbieżności powodują de facto, iż podmiot zainteresowany uzyskaniem dotacji nie może stwierdzić, jakiego rodzaju dokumenty należy przedłożyć w procesie uzyskania dotacji. W ocenie Kolegium Izby wskazane postanowienia Rady Miejskiej w Gostyninie istotnie naruszają zasady prawidłowej legislacji określone w przepisach § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.

W związku z powyższym Kolegium Izby postanowiło o stwierdzeniu nieważności § 5 ust. 3 pkt 6 Załącznika do badanej uchwały oraz Załącznika Nr 1 do regulaminu w części „Załączniki do wniosku (właściwe zaznaczyć):” w zakresie wskazanych w nim dokumentów dotyczących zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie a także oświadczeń i informacji, tym bardziej, że na podstawie zapisów § 8 ust. 7 Załącznika do badanej uchwały, potencjalny beneficjent będzie posiadał wiedzę, jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o przyznanie dotacji.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr 482/LXX/2024 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Miasta Gostynina na zadanie służące ochronie powietrza, polegające na wymianie źródła ogrzewania na przyjazne środowisku, tj.

- 1) § 3 Załącznika do uchwały w zakresie wyrazów „w postaci prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego”,
- 2) § 5 ust. 3 pkt 6 Załącznika do uchwały,
- 3) Załącznika Nr 1 do regulaminu w części „1. Lokalizacja zadania planowanego do zrealizowania ww roku” w zakresie wyrazów „(własność, współwłasność, użytkowanie wieczyste)”,
- 4) Załącznika Nr 1 do regulaminu w części „Załączniki do wniosku (właściwe zaznaczyć):” w zakresie wyrazów „(prawo własności lub użytkowania wieczystego)”, „właściciela nieruchomości” oraz „□ Zaświadczenie/zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie oraz informacje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r., Nr 53, poz. 311 z późn. zm.) albo rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r., Nr 121, poz. 810)”,
- 5) w tytule Załącznika Nr 3 do regulaminu w zakresie wyrazów „właściciela* nieruchomości” a także w treści ww. Załącznika w zakresie wyrazów „właściciela nieruchomości”, „której jestem właścicielem/współwłaścicielem/ użytkownikiem wieczystym,” „właściciela*nieruchomości”, oraz „*dotyczy także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych”,

z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), art. 43 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.137.2024)**

Uchwała Nr LXXVIII/547/2024 Rady Gminy Jaktorów z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Jaktorów na dofinansowanie kosztów inwestycji służącej ochronie powietrza.

W § 1 pkt 10 badanej uchwały Rada Gminy Jaktorów postanowiła o dodaniu ust. 4 do uchwały Nr LII/385/2022 Rady Gminy Jaktorów z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Jaktorów na dofinansowanie kosztów inwestycji służącej ochronie powietrza, w brzmieniu, cyt. „Środki niewykorzystane będą podlegały zwrotowi na warunkach określonych w umowie o udzieleniu dotacji”. Następnie w § 1 pkt 12 badanej uchwały ustalono nowe brzmienie dla § 11 ust. 2 ww. uchwały Nr LII/385/2022, cyt. „W przypadku niezłożenia wniosku o rozliczenie dotacji lub stwierdzenia nieprawidłowości w przedłożonym wniosku o rozliczenie dotacji i nieusunięciu ich w wyznaczonym terminie lub niezrealizowaniu inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w umowie, Wójt Gminy Jaktorów wezwie wnioskodawcę do zwrotu w całości udzielonej dotacji, informując o tym na piśmie z podaniem przyczyn”. W ocenie Kolegium Izby przytoczone postanowienia badanej uchwały nie mieszczą się w zakresie delegacyjnym art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska w związku z art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i stanowią jego modyfikację. Kolegium Izby wskazało, iż zarówno zasady, jak i terminy zwrotu dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zostały ściśle określone w ustawie o finansach publicznych, dlatego też nie wymagają odrębnego uregulowania, modyfikacji bądź powielania w aktach prawa miejscowego. Tego typu unormowania zawarte w prawie miejscowym są niedopuszczalne jako sprzeczne z intencją ustawodawcy uzewnętrznioną w treści delegacji ustawowej. Powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy.

Dalej w Załączniku Nr 1 do badanej, stanowiącym wniosek o udzielenie i wypłatę dotacji celowej na dofinansowanie z budżetu Gminy Jaktorów, w pkt 3 określono, cyt. „Tytuł prawny do nieruchomości (zaznaczyć właściwe) [] własność, [] współwłasność”. Zdaniem Kolegium Izby, Rada Gminy Jaktorów powyższym zapisem ograniczyła krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji do posiadania tytułu prawnego wynikającego z prawa własności, pomijając przy tym tytuły wynikające z użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego oraz stosunku zobowiązaniowego. Powyższe uregulowania, zawężające tytuły prawne podlegające dofinansowaniu, prowadzą w istocie do ograniczenia kręgu podmiotów wskazanego w art. 403 ust. 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska, które mogłyby z dotacji skorzystać, co istotnie narusza wskazany przepis.

Następnie w Załączniku Nr 1 do badanej uchwały, w pkt 5 określono, cyt. „Koszt zadania objętego wnioskiem:

- a) szacowana cena zakupu wraz z montażem i niezbędnym osprzętem nowego kotła c.o.zł
- b) kwota podatku od towarów i usług (VAT) podlegająca odliczeniu od kosztów inwestycji.....zł
- c) wnioskowana kwota dotacji.....zł***

Z kolei w pkt 5 Załącznika Nr 2, stanowiącego wniosek o rozliczenie dotacji celowej na dofinansowanie z budżetu Gminy Jaktorów kosztów inwestycji służących ochronie powietrza, postanowiono, cyt.

„Koszty kwalifikowane poniesione na wykonanie zadania.

- a) koszt zakupu wraz z montażem i niezbędnym osprzętem nowego kotła c.o.zł brutto
- b) kwota podatku od towarów i usług (VAT) podlegająca odliczeniu od kosztów inwestycji.....zł
- c) dofinansowanie otrzymane z innych źródeł: zł
- d) ogółem koszty kwalifikowane (a-b-c) zł

e) wnioskowana kwota dotacji.....zł***".

W ocenie Kolegium Izby postanowienia w zakresie wyrazu „brutto” oraz w zakresie metodologii wyliczania dotacji z podatkiem VAT (wskazane w pkt 5 lit. b Załącznika Nr 1 i w pkt a, b i d Załącznika Nr 2) wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego udzielonego organowi stanowiącemu przepisem art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Ponadto, w pkt 7 lit. c Załącznika Nr 2 do badanej uchwały uchwalono oświadczenie o treści, cyt. „Oświadczam, że w budynku, w którym zrealizowano zadanie nie jest /jest* prowadzona działalność gospodarcza”. Zdaniem Kolegium Izby powyższy zapis także wykracza poza delegację wynikającą z art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LXXVIII/547/2024 Rady Gminy Jaktorów z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Jaktorów na dofinansowanie kosztów inwestycji służącej ochronie powietrza, tj.

- 1) § 1 pkt 10 uchwały,
- 2) § 1 pkt 12 uchwały,
- 3) pkt 3 Załącznika Nr 1 do uchwały,
- 4) pkt 5 lit. b Załącznika Nr 1 do uchwały,
- 5) pkt 5 lit. a Załącznika Nr 2 do uchwały w zakresie wyrazu „brutto”,
- 6) pkt 5 lit. b Załącznika Nr 2 do uchwały,
- 7) pkt 5 lit. d Załącznika Nr 2 do uchwały w zakresie wyrażenia „(a-b-c)”,
- 8) pkt 7 lit. c) Załącznika Nr 2 do uchwały,

z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 4, ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) oraz § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). (**Uchwała Kolegium Izby Nr 6.139.2024**)

Uchwała Nr LVIII/436/2024 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zabrodzie.

W Załączniku nr 1 do „Regulaminu udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zabrodzie”, stanowiącym załącznik do badanej uchwały, w sekcji pn. „Oświadczenia Wnioskodawcy” w pkt 1 postanowiono, cyt. „Akceptuję regulamin »Udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zabrodzie« stanowiący załącznik do Uchwały nr Rady Gminy Zabrodzie z dnia”. Powyższy zapis, zdaniem Kolegium Izby, może budzić u potencjalnego beneficjenta dotacji wątpliwości co do tego, w której uchwale został określony przedmiotowy regulamin. Niewłaściwe sformułowanie kwestionowanego zapisu uchwały narusza w sposób istotny art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska, ponieważ zasady udzielania dotacji nie zostały określone przez organ stanowiący w sposób wystarczająco jasny, czytelny i przejrzysty. Kolegium Izby wskazało, że zgodnie z § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, przepisy prawa miejscowego redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Brak tego doprecyzowania powoduje powstanie niedopuszczalnego luzu interpretacyjnego.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz adresowana jest do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LVIII/436/2024 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 8 lutego 2024 r. sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zabrodzie, tj. Załącznika nr 1 do „Regulaminu udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zabrodzie”, stanowiącego załącznik do uchwały, w zakresie wyrazów „stanowiący załącznik do Uchwały nr Rady Gminy Zabrodzie z dnia”, z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) oraz § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia

Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.140.2024)**

Uchwała Nr LXXIII/432/2024 Rady Gminy Stara Kornica z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Stara Kornica.

W § 4 ust. 5 badanej uchwały Rada Gminy Stara Kornica postanowiła, cyt. „W przypadku stwierdzenia braków we wniosku Wójt Gminy Stara Kornica wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie 7 dni.”. Przytoczony zapis może rodzić problemy interpretacyjne. Rada Gminy Stara Kornica nie może udzielić uprawnienia, polegającego na żądaniu uzupełnienia, cyt. „braków we wniosku” nie precyzując, jakie to mogą być braki. Z zapisów badanej uchwały powinno wynikać, o jakie braki chodzi, albowiem formułowanie zapisów w sposób niewyczerpujący jest istotnym naruszeniem przepisu kompetencyjnego, tj. art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zdaniem Kolegium Izby brak doprecyzowania we wskazanym zakresie, mógłby doprowadzić do swobody działania komórki organizacyjnej urzędu w przypadku oceny i wyboru wniosku. Powyższe postanowienia badanej uchwały pozwalałyby na nierówne traktowanie podmiotów ubiegających się o dotację, gdyż Wójt Gminy Stara Kornica miałby możliwość żądania dowolnych informacji i dokumentów od wnioskodawców, a ich niezłożenie i nieuzupełnienie skutkowałoby pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Ponieważ badana uchwała ma charakter normatywny i generalny oraz adresowana jest do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów, stąd też stanowi akt prawa miejscowego, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jej uregulowania powinny być zatem na tyle precyzyjne i czytelne, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne i aby adresaci uchwały oraz organy ją stosujące nie mieli wątpliwości, co do zapisów w niej zawartych. Z przepisów § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” wynika, że przepisy aktów normatywnych redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencję prawodawcy.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LXXIII/432/2024 Rady Gminy Stara Kornica z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Stara Kornica, tj. § 4 ust. 5, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) oraz § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.141.2024)**

Uchwała Nr LVIII/313/2024 Rady Gminy Sabnie z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Sabnie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

W § 1 ust. 1 badanej uchwały Rady Gminy Sabnie określiła, iż z budżetu Gminy Sabnie mogą być udzielane dotacje celowe na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Sabnie. Zakres podmiotowy finansowania opieki nad zabytkami określa art. 71 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, z kolei zakres przedmiotowy finansowania opieki nad zabytkami określa art. 81 ust. 1 przywołanej ustawy.

W § 9 ust. 4 badanej uchwały określono, cyt. „Dotacje przyznaje Rada Gminy Sabnie w formie uchwały, w której określa się:

- 1) Beneficjenta,
- 2) Wykaz prac lub robót na wykonanie których przyznano dotację,
- 3) Kwoty przyznanej dotacji”.

W ocenie Kolegium Izby przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami daje wyłączne kompetencje organowi stanowiącemu do podjęcia dwóch uchwał, tj. uchwały określającej

zasady udzielenia dotacji (stanowiącej akt prawa miejscowego) oraz następnie w stosunku do niej uchwały o przyznaniu dotacji konkretnemu beneficjentowi. Zdaniem Kolegium Izby powyższe postanowienia § 9 ust. 4 badanej uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego, które wymieniając elementy, jakie ma zawierać uchwała Rady Gminy Sabnie przyznająca dotację konkretnemu podmiotowi na konkretny zabytek (która to uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego), wykracza poza delegację art. 81 ust. 1 ustawy dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zgodnie z którym rada określa zasady przyznawania dotacji.

W odrębnej uchwale Rada Gminy Sabnie określa beneficjenta, kwotę przyznanej dotacji oraz prace lub roboty, na wykonanie których przyznano dotację. Postanowienia badanej uchwały w przytoczonym zakresie nie dotyczą zasad przyznawania dotacji, lecz treści odrębnej uchwały Rady Gminy Sabnie i tym samym wykraczają poza upoważnienie ustawowe.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LVIII/313/2024 Rady Gminy Sabnie z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Sabnie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, tj. § 9 ust. 4, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.). (**Uchwała Kolegium Izby Nr 6.142.2024**)

Uchwała Nr LXIII.409.2024 Rady Gminy Kotuń z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej prowadzących żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniających dziennych opiekunów oraz osoby prowadzące działalność na własny rachunek w tym określenia kategorii dzieci, na które przyznawana jest dotacja.

Jako podstawę prawną podjętej uchwały Rada Gminy Kotuń wskazała art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Na mocy art. 60 ust. 2 tej ustawy, rada gminy została upoważniona do określenia w drodze uchwały wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1 wskazanego artykułu, w tym kategorii dzieci, na które przyznawana jest dotacja.

W § 2 badanej uchwały, w którym Rada Gminy Kotuń określiła wysokość dotacji celowej udzielanej z budżetu gminy oraz kategorii dzieci, cyt. „1. Wysokość dotacji celowej na dziecko objęte opieką, o której mowa w § 1 uchwały, którego rodzice są mieszkańcami Gminy Kotuń w całym okresie, na który jest przyznawana dotacja wynosi:

- 1) w żłobku – 300 zł. miesięcznie na dziecko;
- 2) w klubie dziecięcym – 100 zł miesięcznie na dziecko;
- 3) dziennego opiekuna - 100 zł. miesięcznie na dziecko.

2. Wysokość dotacji celowej na dziecko objęte opieką, o której mowa w § 1 uchwały, którego rodzice nie są mieszkańcami Gminy Kotuń w całym okresie, na który jest przyznawana dotacja wynosi:

- 1) w żłobku – 45 zł. miesięcznie na dziecko;
- 2) w klubie dziecięcym – 15 zł miesięcznie na dziecko;
- 3) dziennego opiekuna - 15 zł. miesięcznie na dziecko.”.

W ocenie Kolegium Izby powyższe regulacje w sposób istotny naruszają art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Przepisy te zawierają wyraźną podstawę prawną do m.in. określenia kategorii dzieci, na które przyznawana jest dotacja. Zdaniem Kolegium Izby niedopuszczalne jest wprowadzenie kategoryzacji w oderwaniu od cech podmiotowych samego dziecka, przepis ustawowy wyraźnie stanowi „kategorie dzieci”.

W badanej uchwale Rada Gminy Kotuń dokonała rozróżnienia/kategoryzacji dzieci w zależności od miejsca zamieszkania rodziców, co nie znajduje oparcia w ww. ustawie, gdyż jej regulacje nie dopuszczają możliwości warunkowania dotacji miejscem zamieszkania rodziców. Warunkowanie dotacji kryterium miejscem zamieszkania rodziców nie zawiera się w ustalaniu kategorii dzieci, na które przyznawana jest dotacja i tym samym wykracza poza treść upoważnienia ustawowego. Ustawa wskazuje jedynie, iż dotacja udzielana jest na „każde dziecko objęte opieką”. Niewątpliwie ograniczenie, które wprowadza różnicowanie dzieci na takie, których rodzice zamieszkują, bądź nie zamieszkują daną gminę, jest ograniczeniem podmiotowym nie wynikającym z art. 60 ust. 1 ustawy. Zatem w przypadku braku ustawowo określonych ograniczeń przedmiotowych bądź podmiotowych, wprowadzenie ich na

podstawie uchwały stanowi przekroczenie kompetencji prawotwórczych organu. Mając powyższe na uwadze, Kolegium Izby uznało, iż wprowadzając powyższe zapisy § 2, Rada Gminy Kotuń przekroczyła zakres upoważnienia określonego przepisem art. 60 ust. 2 przywołanej ustawy i tym samym naruszyła ten przepis w sposób istotny.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr LXIII.409.2024 Rady Gminy Kotuń z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej prowadzących żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniających dziennych opiekunów oraz osoby prowadzące działalność na własny rachunek w tym określenia kategorii dzieci, na które przyznawana jest dotacja, z powodu istotnego naruszenia art. 60 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 z późn. zm.). **(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.143.2024)**

Uchwała Nr LXII/499/24 Rady Gminy Skórzec z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze gminy Skórzec.

W § 7 ust. 3 badanej uchwały postanowiono, cyt. „W przypadku wystąpienia możliwości pozyskania przez Gminę Skórzec środków zewnętrznych na udzielenie dotacji dopuszcza się ogłoszenie odrębnego naboru wniosków o udzielenie dotacji na zasadach określonych w wytycznych danego projektu lub programu i w terminie w nich wskazanym.”. W powyższym przepisie zawarto odniesienie do - nieznanym adresatom uchwały - zasad opisanych w wytycznych bliżej nieokreślonych projektów lub programów, a także odwołanie do bliżej nieokreślonego i nieznanego terminu podanego w tych wytycznych lub programach. Kolegium Izby wskazało, że delegacja – zawarta w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - daje podstawę prawną radzie gminy do podjęcia uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Kolegium Izby wskazało, że żaden przepis ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ani jakkolwiek inny obowiązujący przepis prawa, nie daje kompetencji organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego do stosowania w uchwale w sprawie udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków odwołań w zakresie naboru wniosków o udzielenie dotacji do bliżej nieokreślonych zasad, wytycznych i terminów. W świetle powyższego, sformułowanie zawarte w § 7 ust. 3 badanej uchwały nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, przez co istotnie narusza art. 81 ust. 1 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i art. 7 Konstytucji RP.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr LXII/499/24 Rady Gminy Skórzec z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze gminy Skórzec, tj. § 7 ust. 3, z powodu istotnego naruszenia art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.146.2024)

Uchwała Nr CVIII/1047/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie udzielenia Klasztorowi OO. Bernardynów w Radomiu dotacji z budżetu Gminy Miasta Radomia w roku 2024 i roku 2025 na realizację zadania pn. „Prace remontowo – konserwatorskie Zespołu Bernardyńskiego w Radomiu – Pomnika Historii”.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Radomiu udzieliła Klasztorowi OO. Bernardynów w Radomiu dotacji z budżetu Miasta Radomia w roku 2024 i roku 2025 na realizację zadania pn. „Prace remontowo – konserwatorskie Zespołu Bernardyńskiego w Radomiu – Pomnika Historii”. W podstawie prawnej niniejszej uchwały przywołano art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz uchwałą nr CVI/1033/2023 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 18 grudnia 2023 r.

w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków.

W § 2 ust. 2 badanej uchwały zamieszczono następującą regulację, cyt. „Udzielenie dotacji uwarunkowane jest uzyskaniem promesy potwierdzającej przyznanie dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ustanowionego uchwałą Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz zabezpieczeniem środków finansowych w budżecie Gminy Miasta Radomia na rok 2025.”. W ocenie Kolegium Izby art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami daje wyłączne kompetencje organowi stanowiącemu do podjęcia dwóch uchwał, tj. uchwały określającej zasady udzielania dotacji (stanowiącej akt prawa miejscowego) oraz następczej w stosunku do niej uchwały o przyznaniu dotacji konkretnemu beneficjentowi.

Zgodnie z § 6 ust. 2 uchwały nr CVI/1033/2023 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków, cyt. „Dotacje przyznawane są w drodze uchwały Rady Miejskiej w Radomiu”. Podejmując taką uchwałę, organ stanowiący winien wskazać podmiot, dla którego dotacja ma być przyznana, kwotę dotacji oraz zadanie, na które dotacja ma być udzielona. W ocenie Kolegium Izby, regulacja warunkująca przyznanie dotacji, wykracza poza delegację art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr CVIII/1047/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie udzielenia Klasztorowi OO. Bernardynów w Radomiu dotacji z budżetu Gminy Miasta Radomia w roku 2024 i roku 2025 na realizację zadania pn. „Prace remontowo – konserwatorskie Zespołu Bernardyńskiego w Radomiu – Pomnika Historii”, tj. § 2 ust. 2, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.147.2024)

Uchwała Nr CVIII/1048/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie udzielenia Parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Radomiu dotacji z budżetu Gminy Miasta Radomia w roku 2024 na realizację zadania pn. „Radom, kościół farny, konserwacja i restauracja polichromii autorstwa Wacława Taranczewskiego (XX w.), etap VI: polichromie w prezbiterium”.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Radomiu udzieliła dotacji Parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Radomiu na realizację zadania pn. „Radom, kościół farny, konserwacja i restauracja polichromii autorstwa Wacława Taranczewskiego (XX w.), etap VI: polichromie w prezbiterium”. W podstawie prawnej niniejszej uchwały przywołano art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz uchwałę nr CVI/1033/2023 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków.

W § 2 ust. 2 badanej uchwały zamieszczono następującą regulację, cyt. „Udzielenie dotacji uwarunkowane jest uzyskaniem promesy potwierdzającej przyznanie dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków ustanowionego uchwałą Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków”. W ocenie Kolegium Izby art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami daje wyłączne kompetencje organowi stanowiącemu do podjęcia dwóch uchwał, tj. uchwały określającej zasady udzielania dotacji (stanowiącej akt prawa miejscowego) oraz następczej w stosunku do niej uchwały o przyznaniu dotacji konkretnemu beneficjentowi.

Zgodnie z § 6 ust. 2 uchwały nr CVI/1033/2023 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków, cyt. „Dotacje przyznawane są w drodze uchwały Rady Miejskiej w Radomiu”. Podejmując taką uchwałę, organ stanowiący winien wskazać podmiot, dla którego dotacja ma być przyznana, kwotę dotacji oraz zadanie, na które dotacja ma być udzielona. W ocenie Kolegium Izby, regulacja warunkująca przyznanie dotacji wykracza poza delegację art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności w części uchwały Nr CVIII/1048/2024 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie udzielenia Parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Radomiu dotacji z budżetu Gminy Miasta Radomia w roku 2024 na realizację zadania pn. „Radom, kościół farny, konserwacja i restauracja polichromii autorstwa Wacława Taranczewskiego (XX w), etap VI: polichromie w prezbiterium”, tj. § 2 ust. 2, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.148.2024)

Uchwała Nr CVII/957/2024 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowych na dofinansowanie z budżetu Gminy Góra Kalwaria przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska do wymiany źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego w ramach działań Gminy Góra Kalwaria skoncentrowanych wokół przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza.

W Załączniku do badanej uchwały określono, cyt. „Regulamin określający zasady i tryb udzielania dotacji celowych na dofinansowanie z budżetu Gminy Góra Kalwaria przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska do wymiany źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego w ramach działań Gminy Góra Kalwaria skoncentrowanych wokół przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza”.

W Rozdziale 1 § 1 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska Góry Kalwarii postanowiła, cyt. „Regulamin określa zasady i tryb udzielania dotacji na przedsięwzięcie polegające na wymianie źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych w ramach działań Gminy Góra Kalwaria skoncentrowanych wokół przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza”.

Kolegium Izby uznało, że poprzez wybór inwestycji ograniczającej wymianę starych źródeł ciepła tylko w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych, faktycznie ograniczono krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji. Biorąc pod uwagę brzmienie przytoczonych powyżej regulacji, o dotację nie będą mogły ubiegać się przykładowo podmioty, posiadające lokale usługowe, które będą znajdowały się w budynkach innych niż mieszkalne czy podmioty prowadzące działalność gospodarczą w innych niż w wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokalach mieszkalnych. Zdaniem Kolegium Izby powyższe uregulowania ograniczają krąg podmiotów określony w art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

W Załączniku do badanej uchwały postanowiono:

- w rozdziale 1 § 2 ust. 7 i 8, cyt. „...nabór wniosków ogłoszony przez Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria”,
- w rozdziale 2 § 5 ust. 3, cyt. „Termin rozpoczęcia i zakończenia naboru/naborów wniosków ogłasza Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria za pośrednictwem strony internetowej Gminy Góra Kalwaria oraz tablic ogłoszeniowych”,
- w rozdziale 3 § 6 ust. 1, cyt. „W celu zawarcia umowy o udzieleniu dotacji Wnioskodawca zobowiązany jest przedłożyć wniosek o udzielenie dotacji według wzoru ustalonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria”,
- w rozdziale 3 § 8 ust. 1 pkt 2, cyt. „W celu rozliczenia dotacji Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia kompletnego wniosku o wypłatę dotacji w terminie określonym w Umowie, wraz z załącznikami (...)”.

Z powyższego wynika, iż Rada Miejska Góry Kalwarii nie ustaliła w badanej uchwale terminu złożenia i wzoru wniosku o przyznanie dotacji a także terminu złożenia wniosku i wzoru wniosku o rozliczenie dotacji. W ocenie Kolegium Izby wyznaczenie ww. elementów, tj. terminu składania wniosków o przyznanie dotacji, wzoru wniosku oraz terminu do składania wniosków o rozliczenie dotacji i wzoru wniosku o rozliczenie dotacji mieści się w trybie postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobie jej rozliczania, więc ich określenie należy do kompetencji organu stanowiącego. Rada Miejska Góry Kalwarii, nie określając w badanej uchwale terminu złożenia wniosku o udzielenie dotacji, jego wzoru oraz terminu złożenia wniosku o rozliczenie dotacji i jego wzoru, sędowała w istocie swoją kompetencję

w tym zakresie na Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria i tym samym w sposób istotny naruszyła art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

W rozdziale 2 § 5 ust. 4 Załącznika do badanej uchwały, postanowiono, cyt. *„Wnioski złożone przez rencistów lub emerytów, którzy ukończyli - kobiety 60 lat życia, mężczyźni 65 lat życia, oraz osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności rozpatrywane będą w pierwszej kolejności. Pozostałe wnioski rozpatrywane będą według kolejności wpływu do Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria (liczy się faktyczna data wpływu)”*. Kolegium Izby zaznaczyło, że obligatoryjnym elementem uchwały, podjętej na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska, są kryteria wyboru inwestycji w zakresie finansowania lub dofinansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Kryteria winny być sformułowane w sposób jednoznaczny, tak aby wnioskodawca nie miał wątpliwości, czy na zaplanowaną inwestycję z zakresu ochrony środowiska może ubiegać się o dotację. Natomiast kryteria określone w rozdziale 2 § 5 ust. 4 Załącznika do uchwały dotyczą podmiotu starającego o dotację, a nie kryterium wyboru inwestycji, co istotnie narusza art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Następnie w rozdziale 3 § 8 ust. 5 oraz § 9 ust. 3 Załącznika do badanej uchwały wskazano, cyt. *„Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria może w indywidualnych, uzasadnionych przypadkach rozpatrzyć pozytywnie wniosek o wypłatę dotacji złożony po terminie określonym (...)”*. W ocenie Kolegium Izby Rada Miejska Góry Kalwarii nie ustaliła, o jakie indywidualne i uzasadnione przypadki chodzi, które powodują pozytywne rozpatrzenie wniosku o wypłatę dotacji złożonego po terminie. Powyższe zapisy badanej uchwały mogą prowadzić do nieuzasadnionej dowolności organu wykonawczego przy rozliczaniu dotacji, co dodatkowo może wpływać na nierówne traktowanie podmiotów rozliczających dotację, jak również do naruszenia zasady jawności i przejrzystości gospodarowania środkami pieniężnymi, zaplanowanymi na ten cel w budżecie gminy.

W Rozdziale 3 § 6 ust. 2 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska Góry Kalwarii postanowiła, cyt. *„Załącznikiem do wniosku o udzielenie dotacji jest:*

- 3) w przypadku osób niepełnosprawnych orzeczenie o niepełnosprawności;
- 4) w przypadku emerytów dokument potwierdzający uprawnienia emerytalne;
- 5) w przypadku rencistów dokument potwierdzający uprawnienia rentowe”,

oraz w § 10 Załącznika do badanej uchwały Rada Miejska Góry Kalwarii postanowiła, cyt. *„Dofinansowany system ogrzewania należy utrzymać przez 5 lat od jego zainstalowania.”* W ocenie Kolegium Izby ww. postanowienia w zakresie załączników poświadczających uprawnienia emerytalne, rentowe i orzeczenia o niepełnosprawności oraz systemu ogrzewania i jego utrzymania przez 5 lat od jego zainstalowania wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego udzielonego organowi stanowiącemu przepisem art. 403 ust. 5 ustawy - Prawo ochrony środowiska. W przepisie tym nie zawarto kompetencji dla organu stanowiącego do decydowania o systemie ogrzewania i jego długości utrzymywania, a także o załącznikach potwierdzających uprawnienia emerytalne, rentowe i orzeczenia o niepełnosprawności wnioskodawcy.

Ponadto wątpliwości budzi użycie w badanej uchwale zwrotów *„w szczególności”, „m.in.”, „etc.”*, które są nieprecyzyjne. Należy podkreślić, że badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz adresowana jest do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów. Jej uregulowania powinny być zatem na tyle precyzyjne i czytelne, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne i aby adresaci uchwały oraz organy ją stosujące, nie mieli wątpliwości co do zapisów w niej zawartych. Z przepisów § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie *„Zasad techniki prawodawczej”* wynika, że przepisy aktów normatywnych redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Zastosowanie zwrotów, cyt. *„w szczególności”, „m.in.”, „etc.”* wykracza poza delegację tych przepisów.

Kolegium Izby jednogłośnie orzekło o nieważności uchwały Nr CVII/957/2024 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowych na dofinansowanie z budżetu Gminy Góra Kalwaria przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska do wymiany źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego w ramach działań Gminy Góra Kalwaria skoncentrowanych wokół przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza, z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 4 i ust. 5

ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) oraz § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.149.2024)

Elektroniczny wykaz 702 zbadanych aktów, w tym 674 akty, do których jednogłośnie nie zgłoszono propozycji rozstrzygnięcia nadzorczego znajduje się w e-Nadzorze.

Lista przebiegu głosowania na posiedzeniu stanowi załącznik Nr 4 do protokołu.

Ad 7. Ustalenie budżetu Powiatu Żyrardowskiego.

Zarząd Powiatu Żyrardowskiego przedłożył Radzie Powiatu Żyrardowskiego oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie uchwałę Nr 533/CCXXV/23 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie projekt uchwały budżetowej na 2024 rok oraz uchwałę Nr 532/CCXXV/23 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie projektu uchwały Rady Powiatu w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Żyrardowskiego. Przedłożone projekty uchwał zostały przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w dniu 12 grudnia 2023 r. zaopiniowane pozytywnie z uwagami dotyczącymi błędnej klasyfikacji budżetowej, niezaplanowania w budżecie wydatków na spłatę zobowiązań przejętych po zlikwidowanym Zespole Opieki Zdrowotnej w Żyrardowie w wysokości 289.769,00 zł, braku spójności wykazanych kwot rezerw oraz kształtowania się na bardzo niskim poziomie wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2029 - 2030 (uchwała nr 3.c./306/2023 i uchwała nr 3.h./309/2023).

W dniu 6 lutego 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała budżetowa Nr LXI/324/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. na rok 2024 oraz uchwała Nr LXI/323/24 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Żyrardowskiego. W dniu 27 lutego 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło o nieważności ww. uchwał Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. z powodu istotnego naruszenia art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), tj. braku obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady w czasie głosowania (uchwała Nr 6.124.2024 i uchwała Nr.6.125.2024).

Zgodnie z art. 12 pkt 5 ustawy o samorządzie powiatowym, do wyłącznej właściwości rady powiatu należy uchwalanie budżetu powiatu. Na mocy tego przepisu, organ stanowiący jest nie tylko uprawniony, ale i zobowiązany do podjęcia uchwały budżetowej.

Stosownie do art. 11 ust. 2 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 stycznia roku budżetowego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej ustala budżet tej jednostki w terminie do końca lutego roku budżetowego.

Pani Skarbnik przedłożyła dokument zawierający propozycję zadań i tym samym zawnioskowała zwracając się do Kolegium Izby o ujęcie wymienionych wydatków w budżecie Powiatu Żyrardowskiego. Niniejszy dokument stanowi załącznik do protokołu.

Kolegium Izby ustaliło budżet Powiatu Żyrardowskiego na rok 2024 w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych w oparciu o przedłożony przez Zarząd Powiatu Żyrardowskiego projekt uchwały budżetowej oraz inne dokumenty będące w posiadaniu Izby. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie jednogłośnie (21 głosem) podjęło uchwałę **Nr 6.126.2024**.

Planowane dochody budżetu ustalono w szczególowości określonej w art. 235 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w układzie działów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem dochodów bieżących i majątkowych oraz ich źródeł.

Planowane wydatki budżetu ustalono w szczególowości określonej w art. 236 ust. 1-4 ustawy o finansach publicznych, tj. w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem wydatków majątkowych i bieżących.

W stosunku do projektu budżetu, dochody ogółem zmniejszono o kwotę 3.076.777,09 zł, w tym dochody bieżące zwiększono o kwotę 8.918.290,00 zł, a dochody majątkowe zmniejszono o kwotę 11.995.067,09 zł. Wydatki ogółem zmniejszono o kwotę 6.017.773,92 zł, w tym wydatki bieżące zwiększono o kwotę 6.245.375,38 zł, a wydatki majątkowe zmniejszono o kwotę 12.263.149,30 zł.

W budżecie uwzględniono ostateczne roczne kwoty subwencji na 2024 r. zgodnie z pismem Ministra Finansów nr ST3.4750.3.2024 z dnia 7 lutego 2024 r. Część oświatową subwencji ogólnej zwiększono o kwotę 7.235.119,00 zł do kwoty 59.961.007,00 zł oraz wprowadzono część rozwojową subwencji ogólnej w wysokości 1.374.976,00 zł.

W budżecie uwzględniono środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w wysokości 545.465,00 zł.

W wydatkach bieżących zaplanowano spłatę zobowiązań przejętych po zlikwidowanym Zespole Opieki Zdrowotnej w Żyrardowie w wysokości 289.769,00 zł.

Dla zbilansowania budżetu w zakresie zaplanowanych rozchodów w kwocie 2.440.996,83 zł ustalono nadwyżkę budżetu w wysokości 2.440.996,83 zł.

W zakresie wydatków majątkowych zaplanowano m.in. zadania, na które w styczniu 2024 r. wpłynęły środki na rachunek Starostwa Powiatowego.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano w wysokości przewidzianej w złożonym przez Zarząd Powiatu projekcie uchwały budżetu. Rozchody zaplanowano w wysokości wynikającej ze spłat rat wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów.

Rezerwę ogólną i rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe przyjęto na poziomie przewidzianym przepisami prawa.

Stan budżetu przyjętego przez Kolegium Izby przedstawia się następująco:

DOCHODY OGÓŁEM	159.690.654,54
dochody bieżące	141.715.433,50
dochody majątkowe	17.975.221,04
WYDATKI OGÓŁEM	157.249.657,71
wydatki bieżące	138.371.518,88
wydatki majątkowe	18.878.138,83
NADWYŻKA	2.440.996,83
PRZYCHODY	0,00
ROZCHODY	2.440.996,83
992 Spłaty otrzymanych krajowych kredytów	2.440.996,83

Dochody bieżące zaplanowano wyższe od wydatków bieżących, co oznacza, że zachowana została relacja określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby wskazało na konieczność zapewnienia przez organy Powiatu Żyrardowskiego zgodności wielkości ujętych w budżecie i Wieloletniej Prognozie Finansowej, wymaganej art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie ustalonego przez Kolegium Izby budżetu, Zarząd Powiatu – w terminie 21 dni od dnia jego ustalenia – zobowiązany jest do opracowania planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, przyjmując jako podstawę dla tego planu kwotę dotacji przyznanych na ten cel w roku budżetowym oraz wielkość dochodów związanych z realizacją tych zadań, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa. Zarząd Powiatu przekazuje także podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek, które zobowiązane są do dostosowania projektów planów do uchwały budżetowej (art. 249 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych).

Ad 8. Ustalenie budżetu Miasta Kobyłka.

Dnia 15 listopada 2023 r. Burmistrz Miasta Kobyłka przedłożył Radzie Miasta Kobyłka oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie zarządzenie nr 222/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej Miasta Kobyłka na 2024 rok oraz zarządzenie nr 221/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Kobyłka na lata 2024-2043. Przedłożony projekt uchwały budżetowej został pozytywnie zaopiniowany przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie (uchwała nr 3.c./112/2023 z dnia 30 listopada 2023 r.). Przedłożony projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Kobyłka na lata 2024-2043 został pozytywnie z uwagą (dotyczącą kształtowania się na bardzo niskim poziomie wskaźnika z art. 243

ustawy o finansach publicznych w latach 2026-2027) zaopiniowany przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie (uchwała nr 3.h./92/2023 z dnia 28 listopada 2023 r.).

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie budżetu gminy. Na mocy tego przepisu, organ stanowiący jest nie tylko uprawniony, ale i zobowiązany do podjęcia uchwały budżetowej.

Jednostka poinformowała Regionalną Izbę Obrachunkową w Warszawie o nieprzyjęciu uchwały budżetowej gminy na 2024 rok na sesji Rady Miasta Kobyłka, która odbyła się 31 stycznia 2024 r.

Stosownie do art. 11 ust. 2 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 stycznia roku budżetowego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej ustala budżet tej jednostki w terminie do końca lutego roku budżetowego.

Przewodniczący Rady Miasta Kobyłka obecny na posiedzeniu Kolegium poinformował, że przedmiotem braku ustalenia budżetu był zbyt duży dług i inwestycje, które większość Rady uważała za niemożliwe do zrealizowania.

Kolegium Izby ustaliło budżet Miasta Kobyłka na rok 2024 w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych w oparciu o przedłożony przez Burmistrza Miasta Kobyłka projekt uchwały budżetowej oraz inne dokumenty będące w posiadaniu Izby. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie jednogłośnie podjęło uchwałę **Nr 6.138.2024**.

Planowane dochody budżetu ustalono w szczególowości określonej w art. 235 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w układzie działów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem dochodów bieżących i majątkowych oraz ich źródeł.

Planowane wydatki budżetu ustalono w szczególowości określonej w art. 236 ust. 1-4 ustawy o finansach publicznych, tj. w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem wydatków majątkowych i bieżących, w tym wydatków jednostek budżetowych przeznaczonych na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz wydatki związane z realizacją zadań statutowych, dotacji na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz na obsługę długu.

W zakresie wydatków inwestycyjnych zaplanowano zadania wynikające ze złożonego do Izby projektu budżetu na 2024 rok, co do których istnieje konieczność regulacji zobowiązań finansowych.

Dotacje z budżetu – ujęte zostały w planie wydatków dotacje tylko na zadania, których obowiązek wydatkowania przewidziany został przepisami prawa, tj.

- dotacje dla niepublicznych placówek oświatowych,
- dotacje na zadania z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- dotacje dla Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kobyłce,
- dotacje dla Miejskiego Ośrodka Kultury w Kobyłce oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kobyłce.

Wydatki na zadania z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zaplanowano w wysokości przyjętych w palnie dochodów kwot z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54).

Wydatki na zadania z zakresu gospodarki odpadami również zaplanowano w wysokości odpowiadającej kwocie dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano w wysokości przewidzianej w złożonym przez Burmistrza projekcie budżetu. Rezerwy: ogólna i na zarządzanie kryzysowe przyjęto na podstawowym poziomie, przewidzianym przepisami prawa.

W budżecie uwzględniono ostateczne roczne kwoty subwencji na 2024 r. zgodnie z pismem Ministra Finansów z dnia 7 lutego 2024 roku. Subwencję oświatową zwiększono o kwotę 5.257.189,00 zł do kwoty 40.828.708,00 zł oraz wprowadzono subwencję rozwojową w wysokości 2.188.755,00 zł.

Stan budżetu przyjętego przez Kolegium Izby przedstawia się następująco:

DOCHODY OGÓŁEM	173 511 220,51
dochody bieżące	150 938 804,71
dochody majątkowe	22 572 415,80
WYDATKI OGÓŁEM	168 972 364,51
wydatki bieżące	135 831 397,40
wydatki majątkowe	33 140 967,11
NADWYŻKA	4 538 856,00
PRZYCHODY	0,00
ROZCHODY	4 538 856,00
982 Spłaty otrzymanych zagranicznych pożyczek i kredytów	2 500 000,00
992 Spłaty otrzymanych krajowych kredytów - pożyczka z BGK	2 038 856,00

Dochody bieżące zaplanowane w wysokości 150.938.804,71 zł przewyższają wydatki bieżące ustalone w kwocie 135.831.397,40 zł, co oznacza, że zachowana została relacja określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby wskazało na konieczność zapewnienia przez organy Miasta Kobyłka zgodności wielkości ujętych w budżecie i Wieloletniej Prognozie Finansowej, wymaganej art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie ustalonego przez Kolegium Izby budżetu, Burmistrz Miasta Kobyłka – w terminie 21 dni od dnia jego ustalenia – zobowiązany jest do opracowania planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, przyjmując jako podstawę dla tego planu kwotę dotacji przyznanych na ten cel w roku budżetowym oraz wielkość dochodów związanych z realizacją tych zadań, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa. Burmistrz przekazuje także podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek, które zobowiązane są do dostosowania projektów planów do uchwały budżetowej (art. 249 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych).

Ad 9. Analiza skali i przyczyn niejedności orzecznictwa sądów administracyjnych dotyczących aktów prawa stanowionych przez organy j.s.t., objętych nadzorem regionalnych izb obrachunkowych;

Pani Mecenasa omówiła wyroki WSA w Warszawie z dnia 16 listopada 2023 r., sygnatura akt VIII SA/Wa 525/23 oraz VIII SA/Wa 526/23, spraw ze skarg Miasta i Gminy Kozienice na:

- uchwałę Nr 13.208.2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr LVIII/689/2023 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Kozienice na dofinansowanie budowy lub przebudowy wiat śmietnikowych;
- uchwałę Nr 13.209.2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie orzeczenia nieważności w części uchwały Nr LVIII/690/2023 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie inwestycji w zakresie wymiany źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Kozienice.

W obu sprawach Sąd oddalił w całości skargi, przychylając się do argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu rozstrzygnięć nadzorczych i odpowiedziach na skargi.

Ad 10. Sprawy różne;

10.1. Stanowisko Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie, dotyczące zastrzeżenia zgłoszonego do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Lubowidz;

Zastrzeżenie złożone do wniosku nr 14 przez Zastępcę Burmistrza Miasta i Gminy Lubowidz zawartego w wystąpieniu pokontrolnym znak WK.510.72.2023.ŻD, nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem sformułowany na podstawie ustaleń kontroli wniosek jest zasadny i zastosowano właściwą podstawę prawną do stwierdzonej nieprawidłowości. W omawianym przypadku doszło do naruszenia przepisu

art. 80 Kodeks pracy, w myśl którego wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną, natomiast za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.

Zważywszy na powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie jednogłośnie podtrzymuje wniosek pokontrolny i tym samym oddala zastrzeżenie.

(Uchwała Kolegium Izby Nr 6.152.2024)

10.2. Skarga Przewodniczącego Rady Miasta Pruszkowa na uchwałę Nr LXXXIII.767.2023 z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Pruszkowa na lata 2023-2045 oraz na uchwałę Nr LXXXIII.768.2023 z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta Pruszkowa na 2023 rok;

Kolegium Izby w ramach nadzoru sprawowanego nad uchwałami jednostek samorządu terytorialnego, w oparciu o kryterium zgodności z prawem, na posiedzeniu w dniu 24 października 2023 r. zbadało ww. uchwały i nie znalazło podstaw do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego.

Kolegium Izby jednogłośnie zaakceptowało przedstawiony projekt odpowiedzi na ww. pismo.

10.3. Pismo znak FIN.3021.6.2024.DC (3) z dnia 9 lutego 2024 r. dotyczące powiadomienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie przez Skarbnika Gminy Orońsko o otrzymaniu pisemnego polecenia dokonania kontrasygnaty od Wójta Gminy;

Omówiono pismo znak FIN.3021.6.2024.DC (3) z dnia 9 lutego 2024 r. dotyczące powiadomienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie o udzieleniu przez Skarbnika Gminy Orońsko kontrasygnaty na pisemne polecenie Wójta Gminy. Komisja w powołanym składzie zbada i wyda opinię dotyczącą zasadności odmowy udzielenia kontrasygnaty przez Skarbnika Gminy Orońsko.

10.4. Skarga Wójta Gminy Orońsko na uchwałę Rady Gminy w Orońsku z dnia 25 stycznia 2024 r. dotyczącą uchwalenia budżetu na 2024 rok.

Skarga na uchwałę Rady Gminy Orońsko została przedstawiona w pkt 3 porządku obrad w kontekście badanej uchwały.

Kolegium Izby jednogłośnie zaakceptowało przedstawiony projekt odpowiedzi na ww. pismo.

Termin następnego posiedzenia wyznaczono **na dzień 12 marca 2024 r.**

Przewodnicząca zamknęła posiedzenie.

Uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie podjęte na posiedzeniu znajdują się w dokumentacji Izby.

Protokołowała:

Małgorzata Kosińska

**Przewodnicząca
Posiedzenia Kolegium**

Bożena Zych